

Varsity magazine

Varsity 133 - jaargang 18 - 2016

Speciale vrouwen editie!

Interviews met oa: Susannah Chayes
Meike de Vlas & Eeke van Nes

Fotokatern Varsity vroeger en nu
Uitgebreide voorbeschouwing Varsity 133
Facts and figures

“Wil je net als ik data analyseren om klanten betere keuzes te bieden?”

Celine Brouwers
Customer Intelligence Analyst

lees het blog van Celine op
werkenbijaegon.nl

Lees het blog

AEGON
Aandacht voor je toekomst

Noordzeekanaal 1915 - 1936

Het Noordzeekanaal is dusdanig vaak verbreed en aangepast, dat de plaats alleen ruwweg gevonden kan worden. De bruggen hebben plaatsgemaakt voor tunnels en er zijn havenbekkens gegraven.

Jutphaas 1940 - 1969

De brug die we hier zien, voert rijksweg A12 over het Amsterdam-Rijnkanaal. We staan ten zuiden van Utrecht, schuin tegenover het grote kantoorgebouw van Rijkswaterstaat. De brug die we op de oude foto zien, is in 1974 verplaatst naar het oorspronkelijke startgebied en doet nu dienst als De Meernbrug.

Haarlem 1885 - 1901

Molen Het Vliegend Hert, uit 1652, net iets ten noorden van de stad, ging al in 1894 verloren. Brand na blikseminslag. De plaats waar die eeuwen stond, is nu een droevig industriegebied. De loop van het Noorder-Buitenspaarne is onveranderd.

Houten 1970, 1972 - 1979

Het Amsterdam-Rijnkanaal is in 1981 nogal verbreed en je kan ook niet meer onder de zogeheten Plofsluis varen. Deze had overigens een bijzondere functie. Bij oorlogsdreiging werd de bodem opgeblazen, waardoor de inhoud in het Amsterdam-Rijnkanaal zou storten. Het kanaal werd hierdoor afgesloten en het inundatiewater kon niet wegstromen. Een actie die dus maar eenmalig mogelijk was. Inmiddels is de kade bij de Plofsluis links iets veranderd. Het is aan beide zijden een kegelplaats voor tankers (met benzine of andere ontplofbare zoi aan boord of de dampen van dit product nog aan boord). Het finishbord en de boten laten zien dan men toen blijkbaar de andere richting (ZO > NW) oproeiden dan nu.

Geachte lezer,

Het is weer gelukt. Voor u ligt wederom een editie – de 18e alweer – van het Varsity Magazine. Waar we vorig jaar op deze plaats nog repten over de (financiële) onzekerheid om verder te kunnen te gaan, hebben we nu besloten dit alsnog te doen. Helaas blijft het wél de vraag tot hoelang, want de oproep in ons vorige voorwoord heeft er jammer genoeg niet toe geleid dat we meer zekerheid hebben. Wél zijn we tot de conclusie gekomen dat, zolang er nog net voldoende geld in de kas zit, we nummers blijven maken. We bekijken per editie of dat financieel mogelijk is.

Mede met het oog op de toekomst zijn we ook gaan kijken naar opvolging. We zijn dan ook trots u te kunnen melden dat vanaf volgend jaar voor het eerst een vrouw leiding gaat geven aan het selecte groepje enthousiaste vrijwilligers dat elk jaar iets voor ons wil schrijven. Susanne Dallinga, die een verleden heeft bij het Groningse Aegir, liep dit jaar al mee en zal voor de komende editie het stokje definitief overnemen. Aan haar de taak het Varsity Magazine door de verdere onzekere tijden te loodsen.

Enigszins toevallig hebben we er dit jaar voor gekozen om een speciaal vrouwennummer te maken. We krijgen nog wel eens het verwijt een compleet mannenblaadje te maken, wat gezien de geschiedenis van de Varsity op zich ook niet zo gek is. Dit jaar hebben we besloten dat te veranderen. Een aantal artikelen heeft daarom een vrouwelijke touch, zoals de reconstructie van het ter ziele gegane hoofdnnummer voor vrouwen en een artikel met aandacht voor seksuele intimidatie. Maar ook een stuk met een knipoog: twee vrouwelijke hoofdrolspelers van weleer – bekend geworden van pikante foto's genomen tijdens de Varsity – vroegen we terug te blikken op hun moment van roem.

Daarnaast hebben we er voor gekozen om een aantal vrouwelijke coryfeeën te belichten. Eeke van Nes interviewden we samen met haar eveneens succesvolle moeder Meike de Vlas. Laatstgenoemde prijkt ook op de voorpagina. Susannah Chayes is ongeveer de enige vrouwelijke topcoach in het roeien ter wereld. Haar bevroegen we over die bijzondere rol. Ook bevat het magazine interviews met het vrouwelijke ergometerkanon Mies Bernelot Moens van Argo, dat op haar respectabele leeftijd menig wereldrecord uit de boeken 'roeit', en met de charmante voormalige stuurvrouw van de vrouwen Holland Acht, Anne Schellekens.

Dit jaar hebben we besloten maar liefst twee fotokaternen te plaatsen. Vorig jaar experimenteerden we met een fotoboekje waarin portretten prijken van alle deelnemers aan het hoofdnnummer. In deze editie vindt u dit achter in ons blad terug. Voorin treft u een reportage waarin nagenoeg alle locaties waar de Varsity ooit gehouden is, door Sybrand Treffers zijn geportretteerd en naast platen van vroegere tijden zijn gelegd. Het bleek bijzonder lastig om alle locaties goed te vinden, maar het resultaat mag er zijn.

Ten slotte hebben we traditiegetrouw een artikel met een randje. Het leek een rustig jaar op dat gebied te worden, maar de beloftevolle verslaggever Thomas Frederikse maakte een spraakmakende reconstructie over hoe de Technische Universiteit Delft tonnen belastinggeld investeerde in een Regionaal Talent Centrum, dat vervolgens door kinesinne en slecht bestuur ineen stortte. Uiteraard hebben we niet toegegeven aan de wens van enkele betrokkenen om het stuk niet te plaatsen of namen te verwijderen.

Rest mij te vragen of u niet wil vergeten na het lezen van het blad wat girale centjes over te maken. We zijn u daar zeer dankbaar voor. Weet dat dit blad door vele vrijwilligers wordt gemaakt en dat - als u dat belangrijk vindt - een bijdrage helpt in ons voortbestaan.

Namens alle medewerkers,
Susanne Dallinga en Coen Eggenkamp
Hoofredacteurs Varsity Magazine

'Varsity Magazine' is een uitgave van de Stichting Club van Broekhuizen te Rotterdam (KvK: 2432.8903) **Club van Broekhuizen** Arjen Heere, Stephan Bon, Jochem Janssen, Pim Vos, Rutger Mollee, Gerdt Kernkamp, Olaf Neuteboom en Johan ten Berg **Aspirant-leden** Luitzen de Boer, Michiel van der Horst en Bob Schipper **Ere-hemel der Oud Hoofredacteurs** Rutger Mollee, Olaf Neuteboom, Johan ten Berg, Bob Schipper, Tjerk Gualthérie van Weezel en Frans Overkleef **Hoofredacteur** Coen Eggenkamp en Susanne Dallinga **Deelnemerskatern** Thijs Ijsbrandy **Ontwerp en vormgeving** Studio Einzwei (susan@einzwei.nl) **Sponsoring** Puck Kole en Coen Eggenkamp **Drukwerk** ZuidamUithof Drukkerijen, Houten **Oplage** 8000 (maart 2016) **Auteursrecht** De redactie heeft haar uiterste best gedaan om de rechthebbenden op alle beelden in dit magazine te achterhalen. Mocht dit niet zijn gelukt, vloek dan eenmaal, tel vervolgens tot tien en stuur ons daarna een mailtje. **Donaties** IBAN: NL32 RABO 0142 6450 60, BIC: RABONL2U, ter attentie van Stichting Club van Broekhuizen te Brummen. Uw donatie wordt ten eerste op prijs gesteld. **Adres redactie** Keizersgracht 172a II - 1015 CZ Amsterdam - E: hoofredacteur@varsitymagazine.nl. Wij voeren geen zelfstandig adresbestand. Als u uw adres wilt wijzigen doet u dat dan bij uw eigen oud-ledenvereniging.

Dankwoord

Een speciaal woord van dank aan onze sponsors, onze gulle gevers (u dus!) en aan alle geïnterviewde personen, redacteurs en andere betrokkenen die aan de totstandkoming van dit Varsity Magazine hebben bijgedragen.

Cover

Meike de Vlas wint op 13 juni 1965 de Oude Skiff bij wedstrijden van de Amsterdamsche Roeibond (ARB). Foto: Ron Kroon, Nationaal Archief / Anefo, licentie CC-BY

Beeldkatern

Varsitylocaties door de jaren heen. Beeld door Sybrand Treffers en uit archief van onder andere Johan ten Berg.

Delft 1881, 1902 - 1914

Tijdens de Winterwedstrijden varen de roeiers ongemerkt over een stuk Varsity-water uit de historie. Net zoals tijdens de Ringvaart Regatta over de olympische roeibaan van 1928 wordt gevaren.

TRADE MARK

Heineken®

inhoud

Fotokatern - Varsity roeiwater

- 1 **Voorwoord**
- 4 **Voorbeschouwing**
- 7 **Lastpakken**
Column door Tjerk Gualthérie van Weezel
- 10 **Exposure en topsport**
De opkomst en stranding van een regionaal talentencentrum
- 12 **De Joop Zoetemelks van de Varsity**
Aegir & Gyas
- 16 **Verloren blikken**
De mysterieuze terugkeer van mythologisch metaal
- 18 **Wees je bewust van machtsrelaties**
Seksuele intimidatie
- 23 **Net niet over de grens**
Roeien in het oosten van het land
- 24 **Op slag verdwenen**
Over het overlijden van Martin Bosch
- 27 **VIP Varsity**
- 30 **Bordeauxrood setje en Skadi-string**
- 33 **Asopos de Vliet**
immuun voor Varsitykoorts
- 38 **Het hoofdnummer, maar dan anders**
Hoofdnummer vrouwen vier-zonder
- 40 **Naar huis**
Column door Jesse van der Mijl

Deelnemerskatern

Interviews

- 8 **It's in the genes, isn't it?**
Interview met Meike de Vlas & Eeke van Nes
- 14 **Katten kunnen meer zeggen dan politici**
Interview met Helma Neppérus
- 20 **Of ik op het secretariaat werkte?**
Interview met Susannah Chayes
- 28 **De Varsity, daar hadden we echt niets te zoeken hoor**
Interview met Mies Bernelot Moens
- 34 **Vertrouwenspersoon in vrouwen acht**
Interview met Anne Schellekens
- 36 **Een reis van haaii via apa kabar, adios en ni hao naar houdoe**
Interview met Diederik de Boorder

40

Voorbeschouwing Varsity 133

door Frans Overkleeff en Coen Eggenkamp

In het jaar waarin de absolute wereldtop in Rio de Janeiro de strijd gaat om de olympische titels wordt - uiteraard! - ook op het Amsterdam-Rijnkanaal de strijd om de gouden blikken in het hoofdnummer van de Varsity gestreden. Deze samenloop brengt wel met zich mee dat de roeiers uit de huidige Nederlandse equipe dit jaar niet aan de start zullen verschijnen. De tijden dat bondsroeiers uit de Holland Acht in een olympisch jaar de drie kilometer in een vier-met als een alternatieve training op hun vrije zondag aan de bondscoaches kunnen verkopen, zoals Skadi in 2008 nog voor elkaar kreeg, zijn definitief voorbij. Voor de toeschouwers hoeft het gemis van de absolute top echter niet verkeerd uit te pakken. Olympische edities van de Varsity zijn vaak heerlijk onvoorspelbaar, juist vanwege het feit dat bij veel verenigingen andere roeiers dan de 'usual suspects' de kans krijgen. Voor de koffiedikkijkers onder ons wordt het er allemaal niet makkelijker op. Toch doet het Varsity Magazine uiteraard een dappere poging om de dikke cafeïnehoudende drab voor u inzichtelijk te maken.

Beeld door Merlijn Soeters

voorbeschouwing varsity 133

— Wat is geweest —

De vorige editie van de Varsity kende een schitterende slotakte. Mede ook omdat een groot deel van de bondsroeiers thuis bleef. In een zinderende finale wist het kwartet van Skadi de winst in het hoofdnummer naar zich toe te trekken. De reeks van vier opeenvolgende overwinningen van Nereus (2011-2014) was daarmee onderbroken. Nu wil het geval dat het juist Skadi was dat de vijf daaraan voorafgaande edities had gewonnen. Dat het in 2015 weer Skadi was dat won, zou in de scorebordjournalistiek dan ook de indruk kunnen wekken dat de Varsity tegenwoordig tot korfbaluitslagen leidt.

Deze indruk is onterecht. Net als Nereus, dat de opeenvolgende overwinningen telkens in andere ploegsamenstellingen behaalde, was ook bij Skadi de ploeg geheel vernieuwd, waarbij bovendien drie van de vier roeiers geheel uit eigen kweek afkomstig waren. Ook doet het alleen kijken naar de winnaar geen recht aan de sterkte van de concurrentie waarmee Skadi in de finale moest afrekenen. De winst van Skadi onderstreepte juist de breedte en de kwaliteit van het hedendaagse Nederlandse studentenroeien. Wat dat betreft verkeert de Varsity anno 2016 nog altijd in blakende gezondheid.

Naast het succes van Skadi vielen er in 2015 ook andere mooie verhalen op te tekenen. Zo was daar de vier van Njord. Voor het eerst sinds lange tijd lag er een Leidse ploeg in de finale die tot op de streep echt kon meevaren voor de winst. Sterker nog: als de eindsprint iets eerder was ingezet, zou de winst mogelijk zijn geweest, betoogden sommigen. Slechts 1,5 seconden waren zij uiteindelijk van de eerste overwinning sinds 1988 verwijderd. Ook de vier van Triton, met de toppers Kaj Hendriks en Harold Langen aan boord, dacht voor het eerst sinds heugenis weer een rol van betekenis te kunnen spelen. Het vocht net achter de twee koplopers een verbeterde strijd met Proteus uit. De Delftenaren stoomden na jaren van wisselvallige prestaties eindelijk weer eens brutaal in de voorste regionen van het veld op.

De absolute feelgood-story van vorig jaar was toch wel de finaleplek van Phocas. Waar de Nijmegenaren in eerdere jaren vooral opvielen door de in de gele pakjes geaccentueerde zwembandjes - in Nijmegen waren zware roeiers tenminste nog echt zwaar - blijkt nu dat in de oude Romeinse nederzetting ook best hard wordt geroeid. Al deze ploegen zullen inzetten op een handhaving dan wel verbetering van hun klassering in de aankomende wedstrijd. Tel daarbij op dat verenigingen zoals Vidar en Orca die vorig jaar de finale niet haalden dit jaar mogelijk extra gebrand zijn op revanche en u heeft uitzicht op een mooie pot!

— Wat is —

Kijkend naar de verenigingen die op papier de grootste kansen op de eindzege lijken te hebben, doemt vooral een corporaal plaatje op. De winnende ploeg van Skadi is voor driekwart intact gebleven (Tissen, Fox en Von Bonninghausen). Slagman Reinier Spillenaar Bilgen sloot zijn carrière in augustus 2015 af met een bronzen medaille op de Universiade in de M8+ en is er dit jaar dus niet meer bij, al viel hij bij afgelopen Heineken Roeivierkamp nog kortstondig in. Zijn vervanger is Thijs van Luijk, de technisch handige roeier uit de zware bondsequipe die in de afgelopen jaren al meerdere Skadi-ploegen heeft voorgesteld. Of de ploeg met Van Luijk een even hoog tempo zal draaien als afgelopen jaar met Spillenaar Bilgen valt te bezien, maar de verwachting is dat de Rotterdammers in ieder geval weer een serieuze kandidaat voor de winst zijn. Al is het natuurlijk de vraag hoe de ploeg om zal gaan met de favorietenrol. Vorig jaar gold de boot vooral als outsider. Daarnaast was het optreden van hun Oude Acht bij de Heineken Roeivierkamp nou bepaald niet een om van naar huis te schrijven.

Als die laatste wedstrijd de maatstaf is, zou Nereus torenhoog favoriet moeten zijn. Alle vier de roeiers maakten deel uit van de Nereus 1e divisie acht die tijdens de Heineken Roeivierkamp grote indruk maakte door de Holland Acht in een rechtstreeks duel op de 750m te verslaan. Maar van de ploeg die vorig jaar teleurstellend vijfde werd, zijn slechts twee roeiers

over (Jaap Scholten en Robert Vivic). Zij krijgen dit jaar gezelschap van Nelson Ritsema en Mick Makker. Scholten en Makker wonnen afgelopen zomer met Nereus nog de Temple Challenge Cup tijdens de Henley Royal Regatta. Het middenschip van de Oude Acht zal het nu zonder het soepele slagenpaar Freek Robbers - Michiel Oyen moeten doen en het is de vraag hoe dat uitpakt. Zou de hand van olympisch kampioen en tweevoudig Varsity-winnaar Diederik Simon deze ploeg naar de zege kunnen leiden?

— Wat ook nog is —

Ook Njord en Laga - noblesse oblige - zijn dit jaar sterke concurrenten. Lang leek het erop dat Njord hoge ogen zou gooien doordat ook krachtpatser Stef Broenink zou worden opgesteld. Nu de roeibond haar zegen heeft gegeven over de skiffplannen van de Leidenaar zal hij echter ontbreken. Van vorig jaar blijven dan enkel Floris Röling en Peter Gründer over. Hun ploeggenoten Sjoerd de Vreeze en Wouter Gelling ontbreekt het vermoedelijk aan ervaring om echt voor de winst in aanmerking te komen. Eerstgenoemde heeft zelfs nog geen enkel klasserend blik op zijn naam staan.

Ondertussen vaart de ploeg van Laga dit jaar onder de radar. In de jaren na de Henley-winst van Laga in 2013 waren de verwachtingen ten aanzien van de toenmalige generatie Laga-roeiers hooggespannen, niet in de laatste plaats vanuit Laga zelf. De echte doorbraak bleef echter uit. Ondertussen heeft zich echter een nieuwe

generatie zware roeiers in Delft gemeld en onder leiding van de nieuwe profcoach Susannah Chayes is dit seizoen al een aantal veelbelovende resultaten geboekt. Helemaal verdwenen is de Henley-ervaring overigens niet: slagman Wilkens en WU23-international Keijser uit de huidige vier zaten in 2013 in de winnende Lagaploeg. Het zou dus zomaar kunnen dat Laga dit jaar vanuit een relatieve underdogpositie voor een mooie verrassing kan gaan zorgen.

— Wat was en wat nog komen gaat —

Zou dit dan eindelijk het jaar worden waarin de Oude Vier van Vidar de finale haalt? De vooruitzichten voor de Tilburgers zijn gunstig, maar eerlijk gezegd zijn die er al jaren. Daarnaast werd zo'n vijf jaar geleden in de beleidsplannen gerept van een overwinning rond deze tijd. Met vier sterke roeiers die afgelopen zomer nog brons wonnen op de Universiade in de M8+ is vermogen in ieder geval geen probleem. Ook staan bij de roeiers inmiddels de nodige ervaringsjaren op de teller. Een plek in de finale moet dit jaar zeker haalbaar zijn. Maar of het genoeg is om daarin ook echt potten te kunnen breken is maar zeer de vraag. Net als bij Laga heeft de echte doorbraak bij de talentvolle groep Vidraten nog niet plaatsgevonden en de tijd voor deze generatie begint dus wel te dringen.

Een andere finale-kandidaat is Proteus-Eretes. In nagenoeg dezelfde opstelling als de ploeg die vorig jaar verrassend derde werd, kan de andere ploeg uit Delft de voorwedstrijden met vertrouwen tegemoet zien. Lichte boegroeier Sander van Dijk scherpte op de bondstest onlangs nog het na-

tionaal ergometerrecord aan tot 6:09 en slagman Maarten van Blokland hoopt ongetwijfeld in de nadagen van zijn roeicarrière nog wat moois neer te zetten. Jonge talenten zijn het al lang niet meer, maar roeiend vermogen is zeker aanwezig. Ook Orca heeft met Djimmer Smits een oud-gediende aan boord. Smits heeft ondanks een relatief beperkt vermogen de afgelopen jaren hard gevaren in de twee-zonder met telkens wisselende partners en roeide afgelopen zomer met zijn huidige ploeggenoot Jort Timmer op de Universiade in de M2- naar een bronzen plak. Samen met krachtmens Hartog en de recent zwaar geworden lichte roeier Klomp uit de nationale equipe zou het Utrechtse kwartet voor een goede klassering en misschien wel een verrassing moeten kunnen zorgen.

Ondertussen maken andere verenigingen gebruik van de Varsity om hun middengroepen ervaring op te laten doen. Dit is het duidelijkst zichtbaar bij de meest noordelijk gelegen verenigingen van het land, Aegir en Gyas. Ondanks de relatief milde winter lijkt het kader aan zware roeiers bij deze verenigingen wat in kwaliteit en kwantiteit in vergelijking tot voorgaande jaren wat te zijn geslonken. Toch is er - gelukkig - inmiddels een bestendige traditie bij Gyas dat ook bij afwezigheid van echte toppers tenminste nog wel een geloofwaardige ploeg naar Houten wordt afgevaardigd. Bij een gunstige loting zou het dubbeltje dus alsnog de goede kant op kunnen vallen. Iets wat overigens niet geldt voor Aegir, dat een onervaren tweedejaars zware ploeg naar het Amsterdam-Rijnkanaal stuurt. Ook Triton heeft een beduidend minder ervaren ploeg dan het kwartet om

slagman Hendriks waarmee het de afgelopen jaren heeft geprobeerd om de jool in Utrecht te krijgen. Tot slot zullen kenners wederom uitkijken naar de vier van Phocas. Het verrassingseffect van vorig jaar zal zich niet herhalen - de andere ploegen zijn inmiddels gewaarschuwd - maar op kwaliteit zou deze ploeg in ieder geval goed mee moeten kunnen komen in de voorwedstrijden en is een finaleplek mogelijk. De talentvolle sculler Koen Metsemakers neemt twee bona fide zware roeiers van overgangsniveau en een lichte pik met internationale ervaring op sleeptouw. Daarmee heeft Phocas een ploeg die qua kwaliteit niet zou mistaan bij vele verenigingen uit de gevestigde Varsity-orde.

— Wat niet is en ook niet meer gaat komen —

In Wageningen wordt cutting edge onderzoek verricht op het gebied van voedseltechnologie. De huidige Nederlandse Minister van Financiën, tevens voorzitter van de Eurogroep, is een alumnus, net als twee van de bondscoaches van de zware bondsequipe overigens. De tijd dat er nog echt hard werd geroeid in Wageningen lijkt echter lang geleden. Hetzelfde geldt voor Euros uit Drienerlo. Dat de Twentse Ros tegenwoordig op de langebaan klassiekers beter vertegenwoordigd is in de clubvelden dan in de hogere divisies spreekt wat dat betreft boekdelen. Mist u verder nog namen van verenigingen in bovenstaande voorbeschuwing? Dat kan kloppen, maar neem maar van ons aan dat het beter is als we daar verder ook niets over zeggen. Over sommige dingen kan immers maar beter worden gezegd. •

Expertpanel beoordeelt opnieuw ieders kansen

Net als vorig jaar heeft Varsity Magazine een aantal experts uitgenodigd om hun licht te laten schijnen over ieders kansen. In het deelnemerskatern achterin dit blad zijn hun uitspraken over de kwaliteit van de verschillende Oude Vieren te vinden. Omdat onze 'experts' van vorig jaar er flink naast zaten, hebben we het panel grotendeels vernieuwd. Het is zelfs zo dat de bekende NLroeiregisseur E.S. Driessen na zijn publieke bekendmaking vorig jaar, nooit meer iets online heeft geplaatst. Ook bij ons keert hij niet meer terug, net als Jan Willem van der Wal en Bart Smorenburg.

Meindert Klem

De overgebleven expert die stand heeft gehouden. Vorig jaar was hij de enige voorspelde dat Nereus een zeperd zou maken en had hij ook als enige een top-3 klassering voor Skadi voorspeld (wat gezien zijn lidmaatschap van die vereniging dan weer overigens niet bijzonder opvallend was). Het voormalige toptalent dat nooit echt helemaal tot wasdom kwam, heeft ook dit jaar besloten geen blad voor de mond te nemen. Was het vorig jaar nog Roel Braas die het moest ontgelden, dit keer is het zijn verenigingsgenoot, Nico Rienks.

Rogier Blink

Ook dit jaar zijn we vanwege de objectiviteit weer op zoek gegaan naar een 'goede' knor. We kwamen uit bij het 'enfant terrible uit het Noorden', Rogier Blink. Trapt al meer dan tien jaar tegen ieders schenen in de roeiwereld en wist het zelfs zo bont te maken dat bijna de gehele nationale mannen equipe niet meer met hem wilde roeien. Doet tegen beter weten in nu een poging alsnog daar tussen te komen. Gelukkig blijft hij ook voor Varsity Magazine recht voor zijn raap. Zet ondanks zijn aversie voor alles wat bordeaux-rood is, Nereus op 1. Is dat een teken?

Bob van Velsen

Won in 2012 voor Nereus een van de meest gedevalueerde Varsity's uit de geschiedenis en zou moeiteloos kunnen meedingen naar de titel 'slechtst winnende Oude Vier-roeier uit de geschiedenis'. Was hierna enkele jaren adjunct-hoofdredacteur van het Varsity Magazine maar moest deze titel deze editie teruggeven wegens overmatige luiheid. Nu weggepromoveerd naar het expertpanel waar hij zijn best doet nog wat van zijn oude allure terug te vinden.

Voorspelling expertpanel

	Meindert	Rogier	Bob
1.	Laga	Nereus	Nereus
2.	Skadi	Proteus	Skadi
3.	Nereus	Skadi	Njord
4.	Njord	Njord	Laga
5.	Triton	Phocas	Vidar
6.	Triton	Gyas	Proteus
7.	Proteus	Orca	Phocas

Lastpakken

door Tjerk Gualthérie van Weezel

Roeiers zijn lastpakken. Zo staan ze althans bekend bij sportkoepel NOC*NSF. Altijd maar gedoe over de vraag wie met wie in welke boot moet en wie er vervolgens op de kant de toeter mag vasthouden. Met hoofdpijn kijken ze in Papendal bijvoorbeeld terug op de muiterij in de Holland Acht van 2012, die dit blad drie jaar geleden uitgebreid reconstrueerde.

Maaike Head en Marieke Keijser na afloop van een ergometertest. - Beeld door Merijn Soeters

Zes weken voor de Spelen van Londen waren de roeiers coach Antonio Maurogiovanni zo beu dat ze eisten dat hij vervangen zou worden door René Mijnders. Zeer tegen de zin van het NOC*NSF. In een poging de roeiers weer gewoon naar 'hun eigen verantwoordelijkheden' te wijzen, organiseerde NOC-coach van de coaches Francesco Wessel een 'interventie'. Bij de Oranjekazerne bij Schaarsbergen wilde de oud-militair de zware mannen uit hun comfort zone halen door ze met rammelende magen over een stormbaan te jagen.

De interventie was in die zin succesvol dat de meeste atleten het tijgeren en klauteeren als bepaald oncomfortabel ervoeren. Op een evenwichtsbalk stond Rogier Blink haast te janken van de hoogtevrees en Sjoerd Hamburger moest een val bekopen met een schouder uit de kom. Maar daarna werden de roeiers zo boos op de coaches en de vertegenwoordigers van de sportkoepel dat ze toch hun zin kregen: exit Maurogiovanni.

Met een vijfde plaats - vlak achter de medailles - in Londen deed de acht het gezien de voorgeschiedenis nog best aardig. Maar de olympische doelen die de KNRB met het NOC*NSF had afgesproken voor Londen waren met één bronzen medaille bij lange na niet gehaald.

Om de muiters weer een beetje in het gareel te krijgen, stuurde Papendal in het najaar van 2012 crisismanager Joop Alberda naar

de Bosbaan. Die concludeerde onder meer dat de roei-equipe 'geen echte identiteit en trots op het Nationaal Team heeft' en dat er 'gebrek aan focus' is. Fijntjes herinnerde Alberda eraan dat het NOC*NSF jaarlijks 120.000 per bondsroeier investeert omdat roeien één van de tien prioriteitssporten is.

Op de WK in 2013 leek het daadwerkelijk gelukt. Er waren geen conflicten, en nog belangrijker: wel medailles. Zelfs een gouden voor de zware mannen vier-zonder. Maar inmiddels vertoont de door Alberda zo gewenste eensgezindheid weer flinke barsten.

Zo was er het akkefietje met de eenige Amsterdamse lefgozers Vincent en Tycho Muda. Innig omarmd lieten ze zich door de NOS filmen op het vlot bij roeivereniging De Amstel, nadat bondscoach Mark Emke had bepaald dat Tycho niet mocht meedoen aan de selectie voor de lichte vier-zonder. Emke, die ook een woordje Amsterdams spreekt, stelt dat de jongens elkaar zo opfokken dat ze 'maar wat beginnen te schreeuwen als de druk erop staat'. Het liefst zou de bond Vincent wel in de vier zien, maar die blijft solidaire met zijn broer. Nu zitten ze weer in een tweetje en zijn jongens uit de vier-zonder geblesseerd of overtraint.

En dan is er nog de kwestie rondom de lichte vrouwen dubbeltwee. De kersverse juniorenwereldkampioene in de skiff Marieke Keijser

wil niet in Amsterdam komen trainen. Iets met studeren voor haar eindexamen en een eigen coach die beter is dan de bondscoach. Daarom roeit ze nu zelf in Rotterdam met Amber van Zomeren. Op zich al jammer, want als je het langs de roeiwateren vraagt zullen velen voorspellen dat de combinatie Marieke Keijser/Maaike Head de snelste boot voor Rio zou opleveren.

Dat conflict dreigt nu nog verder te escaleren. Technisch directeur Hessel Evertse schreef een brief op website NLroeier waar onze nationale ombudsman qua vaagheid nog een puntje aan kan zuigen. Hij verwijst onder meer naar de afspraken met NOC*NSF en de 'kernwaarden' van 'samenwerken' en 'kennis delen'. De impliciete conclusie lijkt te zijn: ook als Keijser en Van Zomeren straks sneller zijn dan de bondsploeg, gaat de bondsploeg toch naar het Olympisch Kwalificatietoernooi.

Dat zullen de Rotterdamse dissidenten natuurlijk niet accepteren. Een medewerker van de bond vertelde mij dat ze er daar rekening mee houden over deze kwestie uiteindelijk een rechtszaak te moeten voeren. Eén ding lijkt intussen wel zeker: als de roei-equipe straks niet met goud terugkomt uit Rio, zullen ze in Papendal volgend jaar zeker geen 120.000 euro per roeier meer willen overmaken. •

Interview Meike de Vlas en Eeke van Nes

It's in the genes, isn't it?

door Susanne Dallinga

Pas in 1976 werd vrouwenroeien onderdeel van het olympisch programma. De aandacht richt zich daarom al snel op prestaties van de laatste veertig jaar. Niet helemaal terecht, want ook in de jaren '60 roeiden vrouwen al hard. Meike de Vlas won als eerste Nederlandse dame een zilveren medaille op de EK van 1964. 32 jaar later zag ze haar dochter Eeke (van Nes) brons winnen op de Spelen van Atlanta.

— Sterk lichaam —

Op het moment van spreken heeft De Vlas de vorige dag nog 20 kilometer geskied met drie vriendinnen. De ex-Hunze roeister, al sinds 1971 woonachtig in Oslo, houdt van het actieve buitenleven. Jarenlang deed ze mee aan de Birkebeiner, een Noorse skitocht van zeven uur lang over de bergen. Alle 'Van Nessen' hebben een sterk lichaam. Maar dat is niet het enige: "Het is een spelletje, je bent de elementen aan het uitdagen. Het winnen is eigenlijk helemaal niet zo belangrijk."

Spelenderwijs leerde ze op 14-jarige leeftijd roeien in een overnaadse skiff. Toevallig lagen er een paar boten in de buurt van haar woonplaats Zwolle. Roeien was niet de meest voor de hand liggende sport;

de familie De Vlas was meer van het schaatsen. Vandaar ook dat De Vlas in 1963 spontaan meedeed aan de Elfstedentocht – en het verst kwam van alle vrouwen.

Toen De Vlas in 1960 naar Groningen verhuisde om fysiotherapie te studeren, sloot ze zich aan bij De Hunze. Na een succesvol jaar in de dubbelvier, bleef er een tweetje en een skiff (De Vlas) over. Ze versloeg de regerend Nederlands kampioen Marjan Luderus op de Bosbaan. Dat was het begin van een succesvolle roeicarrière, met als hoogtepunt het EK-zilver in eigen land. Nog altijd baalt ze dat de race over 1000 meter ging. "Ik ben een stayer, maar als ik op gang was maalde ik ook echt wel door. Het scheelde niks op de eindstreep, als de baan ook maar vijftig meter langer was geweest had ik de Russin verslagen." Toch relativeert ze snel: "Het vrouwenwedstrijdroeien stelde nog niet veel voor. Op een NK deden vier of vijf vrouwen mee. Internationaal bestond er alleen een EK – afzonderlijk van de mannen – en van West-Europa kwamen daar België, Frankrijk, Duitsland, Nederland en Groot-Brittannië. Verder alleen Oostbloklanden. Dat waren paarden van vrouwen."

Eén keer mocht ze naar het thuisland van die 'paarden'. In 1963 werd ze uitgezonden naar Moskou voor de EK. "Dat was heel bijzonder. Normaal kwam je dat land gewoon niet in. Buitenlanders waren er niet, behalve sporters."

— Laga —

Hoe anders was het in de jaren '90, toen dochter Eeke haar successen beleefde. Grotere selecties, centrale trainingen op de Bosbaan en professionele coaching. Maar net als haar moeder vond Van Nes dat er vooral ook veel plezier gemaakt moest worden. Dat begon al op jonge leeftijd. "Mijn zussen en ik wisten wel wat roeien was. We hadden twee skiffjes achter het huis hangen, en het was acht kilometer naar het dichtstbijzijnde meer. Daar had je een dagtaak aan." De eerste keer in zo'n skiff vond ze 'verschrikkelijk'. Het plezier kwam vooral tijdens de jeugdroeikampen in Nederland. Dat werd de voedingsbodem voor een langer vertrek uit Noorwegen. "Ik wist eigenlijk niet goed wat ik wilde, maar wel dat ik graag in Nederland wilde wonen en als student ben je eigenlijk het minst afhankelijk van wie dan ook. Ik koos voor Delft, omdat ik Laga altijd spannend heb gevonden. Met mijn vader (Hadriaan, winnaar van olympisch zilver in Mexico 1968, red.) was ik eerder mee geweest naar een Laga-lustrum en dat was verschrikkelijk leuk. Hij werd een heel ander mens als hij daar was. Ik dacht bij mijzelf: dat moet wel een hele bijzondere roeivereniging zijn, dat hij daar zoveel plezier heeft."

De studie Scheikunde was geen succes, Laga des te meer. "Ik stapte over op Laboratoriumonderwijs, dan kon ik bij Laga blijven roeien." Een goede beslissing, blijkt achteraf. Langzaam stoomde ze door naar de A-equipe, onder de vleugels van Bea Bazuin en later Kris Korzeniowski en Jan Klerks. Op een haar na miste ze de selectie voor Barcelona (1992), maar ze pakte haar revanche in Atlanta en Sydney (één keer brons en twee keer zilver). Over het feit dat de aandacht vaak uitgaat naar alle gouden medaillewinnaars, haalt ze haar schouders op. "Ik heb vooral gewoon heel veel lol gehad. Sommige mensen zijn altijd zo bezig met beter worden en 100% op hun eten letten. Zo was ik echt niet. Ik ging regelmatig naar de McDonald's en dronk ook rustig een wijntje op z'n tijd, ook al waren we in training. Ik zie nu ook nog wel eens veteranen die tien keer per week trainen en met hun voeding bezig zijn. Daarom vind ik het niet leuk om bijvoorbeeld de Skiffhead nog eens te starten. Al die veteranen zijn dan bezig

met Eeke van Nes te verslaan, terwijl ik denk: ik train één keer in de week, waar was je toen het er echt om ging?" Geen Skiffhead voor Van Nes, maar wel een hoop andere buitenactiviteiten. Ze verhuisde in 2012 naar Oman en heeft daar het paradijs gevonden. "Je kunt hier prachtig wildkamperen, je kunt de woestijn in, de bergen in. Als je een beetje een outdoor persoon bent dan is het een prachtig land om te wonen."

Alle 'Van Nessen' hebben een sterk lichaam

— Nuchterheid —

Moeder en dochter kijken nuchter terug op hun periode als toproeier. Ook Meike de Vlas heeft nooit veel media-aandacht gehad na afloop van haar roeicarrière. "Dat komt ook omdat ik al vrij snel vertrok naar het buitenland. Dan roei je niet meer in de omgeving en val je erbuiten." Erg heeft ze dat nooit gevonden. "Er was indertijd sowieso niet veel aandacht voor het roeien. Ja, misschien voor de mannen-acht van Nereus."

De Vlas heeft bewondering voor het pad dat haar dochter heeft gekozen. Terwijl nagenoeg al haar ploeggenoten na Atlanta stopten met roeien om zich aan het gezinsleven te wijden, besloot Eeke nog even door te gaan. Wel met een baan ernaast, die ze praktisch kreeg aangeboden na het tonen van haar olympische medaille op het uitzendbureau. Na Sydney was het mooi geweest. "Het was tijd om iets terug te doen. Dus ben ik gaan coachen." Ook nu, op grote afstand van haar oude club, familie en vrienden, behoudt ze het contact. "Met de acht van Sydney hebben we nog steeds een appgroep. Naar het schijnt gaat KRO's De Reünie ons binnenkort benaderen."

Een reünie, daar is haar moeder ook wel voor te porren. "Dat zou erg leuk zijn. Elsbeth Sprangers (oud-Willem III, red.) is hier nog eens langs geweest, maar verder heb ik weinig contact met Nederlandse roeiers." Wel werd ze verrast door het weerzien van Penny Chuter, de Engelse medefinalist tijdens de EK van 1964. "Na dertig jaar kwam ik haar tegen in Indianapolis, toen Eeke daar aan de WK deelnam. Ze zag het meteen: "It's in the genes, isn't it?"."

Dat het roetalent in de genen van deze familie zit, blijkt ook nog eens uit de successen van Eeke Thomee. Dit nichtje van Van Nes, die ook nog eens vernoemd is naar haar tante, maakte tussen 2005 en 2007 deel uit van de lichte vrouwen equipe. In 2005 behaalde zij in de skiff een zilveren medaille bij de Wereldkampioenschappen onder 23 jaar op de Bosbaan in Amsterdam. Dat zij over een goed genen-gevoel blijkt uit haar partnerkeuze. Thomee is inmiddels getrouwd met de Engelse toproeier en tweevoudig olympisch kampioen Andy Triggs-Hodge en hebben sinds 2,5 jaar een kindje.

Moeder en dochter met de bronzen medaille van Eeke van Nes bij de Olympische Spelen van Atlanta. Later wint Van Nes nog twee keer zilver bij de Spelen van Sydney (2000). - Foto: privé-collectie familie Van Nes.

Meike de Vlas tijdens een training voor de Europese Kampioenschappen van 1964 op de Bosbaan. Naast De Vlas, haar coach, mejuffrouw Veenstra. - Foto: Harry Pot, Nationaal Archief / Anefro, licentie: CC-BY

Exposure en topsport

De opkomst en stranding van een regionaal talentencentrum

door Thomas Frederikse

Het is in de zomer van 2010 als bij de start van de Tour de France door vertegenwoordigers van Skadi en Topsport Rotterdam op een bierviltje vergaande plannen worden gemaakt om een regionaal trainingscentrum op te zetten. Skadi beseft zich dat het alleen niet kan aansluiten bij de (inter)nationale top en zoekt de samenwerking. Topsport Rotterdam wil daar graag bij helpen en stelt subsidiegeld beschikbaar.

Het geheel past uitstekend binnen de structuur die de roeibond dan net voor ogen heeft. Decentralisatie is op dat moment het devies en op verschillende plekken in Nederland ontstaan regionale talentencentra. Geconcludeerd wordt dat de individuele studentenroeiverenigingen niet de benodigde schaalgroottes hebben om te concurreren met Amsterdam en de internationale top: het roeien moet geprofessionaliseerd worden en kan niet meer worden overgeleverd aan amateurcoaches en studentbesturen.

— Topsportplan —

Al snel komt men uit bij de studentenroeiverenigingen in Delft. Daar wordt door Laga en Proteus een ambitieus plan gepresenteerd aan het universiteitsbestuur om het roeien te professionaliseren. De technische universiteit blijkt met veel geld over de brug te willen komen. Hoewel de hele universiteitsorganisatie in Delft op dat moment onder de noemer 'herijking' grondig wordt gesaneerd en tientallen medewerkers worden ontslagen om een tekort van 15 miljoen euro weg te werken, heeft het College van Bestuur wel oren naar een topsportplan. Roeien biedt immers, zo verwachten ze, een prachtig platform voor marketing en er valt nog van alles te innoveren aan boten, coatings en riemen.

Achter de façade van succes begint het te rommelen

De universiteit wil meer zijn dan alleen een shirtsponsor: openlijk wordt gedroomd van internationale roem van Delftse studenten. Bijdragen van meer dan honderdduizend euro blijken geen taboe. Onder ploppende champagnekurken wordt het contract getekend en het samenwerkingsverband is een feit. De universiteit zegt drie doelen voor ogen te hebben: ruim baan voor technische innovatie in de roeierwereld, de betrokkenheid moet overal worden uitgedragen, en het talentenprogramma moet naadloos aansluiten op het KNRB-beleid.

Ondersteund door een flink budget gaat het bestuur van het talentencentrum, onder leiding van oud-bondsbestuurder Jacomine Ravensbergen, inmiddels omgedoopt tot Rowing Talent Center Zuid-Holland aan de slag. Ondanks dat het plan een Rotterdamse oorsprong had besluit de Erasmus Universiteit echter de hand op de knip te houden, dit tot ongenoegen van de TU Delft. De succescoach John Parker, die zijn sporen heeft verdiend binnen het Amerikaanse toproeien, wordt gestrikt, en samen met twee van zijn roeiers verhuist hij naar Delft. Eveneens wordt oud-Triton-roeister en coach Ans Rom Colthoff aangenomen om zodoende zowel een topcoach in huis te hebben als iemand die thuis is studentenroeierwereld.

De talententrein lijkt te gaan rollen: gezamenlijke sparsessies worden georganiseerd, potentiële talenten worden geïdentificeerd en er wordt een trainingskamp in Sevilla belegd. Niet zonder succes: een flink aantal roeiers weet door te stomen naar de top en zes medailles te scoren op de internationale toernooien.

— Onrust —

Maar achter de façade van succes begint het te rommelen. John Parker lijkt zich vooral bezig te houden met de roeisters die hij uit Amerika heeft meegenomen. Al binnen een jaar houdt hij het voor gezien in Nederland en vertrekt hij naar Istanbul. Ans Rom Colthoff blijft achter. Vanaf dit moment lijkt de regie zoek. Profcoaches komen af en aan. Bekende namen als Peter Wiersum, Jan Klerks en Josy Verdonkschot worden voor kortere of langere tijd aangenomen, zonder dat ze de boel echt op gang weten te brengen.

Ans Rom Colthoff is intussen voornamelijk bezig met het regelen van vervoer naar de Willem-Alexanderbaan en het laten bedrukken van roeipakjes, simpelweg omdat er niemand anders is om dit te doen. Bovendien blijkt het erg lastig om aan te sluiten op het bondsprogramma, zeker na het vertrek van KNRB-topsportcoördinator Nicole Bulk, die vervolgens een baan krijgt aangeboden bij het TU-sportcentrum. Na haar vertrek zwalkt het bondsprogramma van plan naar plan, waarbij centralisatie en decentralisatie elkaar telkens weer in rap tempo opvolgen. Bondscoaches handelen naar eigen goeddunken. Dit tot grote ergernis van zowel het RTC als de TU.

De roeiers van het 'Rowing Talent Center Zuid-Holland' trainen op reguliere basis samen op de Willem-Alexanderbaan nabij Rotterdam. - Foto: Merlijn Soeters

Naast de KNRB-ellende blijkt ook bij het RTC de organisatie niet soepel te lopen. Het bestuur lijkt op grote afstand te staan en wordt verweten mooi weer te spelen terwijl het schip aan het stranden is. De universiteit vraagt zich ondertussen af waar de zo gewenste exposure blijft. Maar veel meer dan een lijstje met boottypes en medailles kan niet geleverd worden. Bovendien blijkt dat op nationale toernooien het bondspakje niet van universiteitslogo kan worden voorzien.

De onderlinge sfeer raakt steeds verder bekoeld. De universiteit ziet zijn plannen voor marketing en innovatie niet waargemaakt. Het RTC-bestuur op zijn beurt verwijt de universiteit dat zij niet goed aangeeft hoe zij die marketingexposure eigenlijk precies voor zich zien en heeft al helemaal geen idee wat nu precies de bedoeling is met de innovatie. Het enthousiasme van de eerste uren slaat langzaam maar zeker om in deceptie. Het dieptepunt wordt bereikt als er zelfs geen jaarverslag meer wordt gemaakt bij het RTC. Uit frustratie voor het uitblijven hiervan besluit het Laga-bestuur om het zelf maar te schrijven. Jacomine Ravensbergen geeft het stokje door aan oud-Lagaier Jochem Verberne, die het vastgelopen schip weer vlot moet proberen te trekken.

Het eerste jaar is hij bezig met het blussen van brandjes. Niemand heeft het nog meer over de ooit zo ambitieuze plannen voor een internationaal toproeicentrum. Tot overmaat van ramp heeft Laga, onder leiding van profcoach Peter Kolsters, helemaal niet zoveel zin meer in de centrale trainingsstructuur. Hij plant een trainingskamp voor de hele vereniging in het Franse Soustons, terwijl Laga's RTC-roeiers in Sevilla worden verwacht. Laga wint en Sevilla blijft verstookt van de Delftse corporalen.

Onder Verberne's leiding lijkt het vertrouwen in een gezamenlijk RTC toch wel weer wat te groeien, maar het is te laat. In september 2015 barst de bom: de marketing- en innovatiedoelstellingen zijn onvoldoende verwezenlijkt en de universiteit besluit de samenwerking op te zeggen. Het RTC zit met een flink gat in de begroting. Wanneer de rook is opgetrokken blijkt dat er ondanks alle perikelen op sportief gebied behoorlijk wat is bereikt. Het aantal roeiers in de nationale equipe is flink toegenomen: in

2014 en 2015 was een derde van de SB-selectie van Laga, Skadi of Proteus-Eretes en bovendien wisten meerdere roeiers door te stoten richting de A-equipe.

— Toekomst —

De Delftse verenigingen en de universiteit zijn inmiddels weer in gesprek om tot een hernieuwde samenwerking te komen, maar het ambitieniveau is fors teruggeschoefd. Eén van de onderwerpen waarover wordt gesproken is ondersteuning te bieden aan roeiers die door de sterk toegenomen studiedruk in de knel komen en vervolgens de riem in de wilgen hangen. Vooral op Laga is dat een probleem. Over de geldbedragen uit de eerste uren wordt niet meer gepraat. Wel zijn er binnen het RTC gevorderde plannen om ook de Leidse verenigingen Njord en Asopos erbij te betrekken.

Het is jammer dat het opzetten van een internationaal toproeicentrum niet is gelukt, maar het werpt wel de vraag op in hoeverre het bedrijven van topsport een universiteitsaangelegenheid is en of de bijbehorende kosten zich wel echt uitbetalen in het aantrekken van de juiste studenten en wetenschappers. Is het van belanggeld in universiteitspakjes steken van roeiers om zo te kunnen netwerken tijdens de Head of the Charles nu wel de bedoeling, kan je je afvragen?

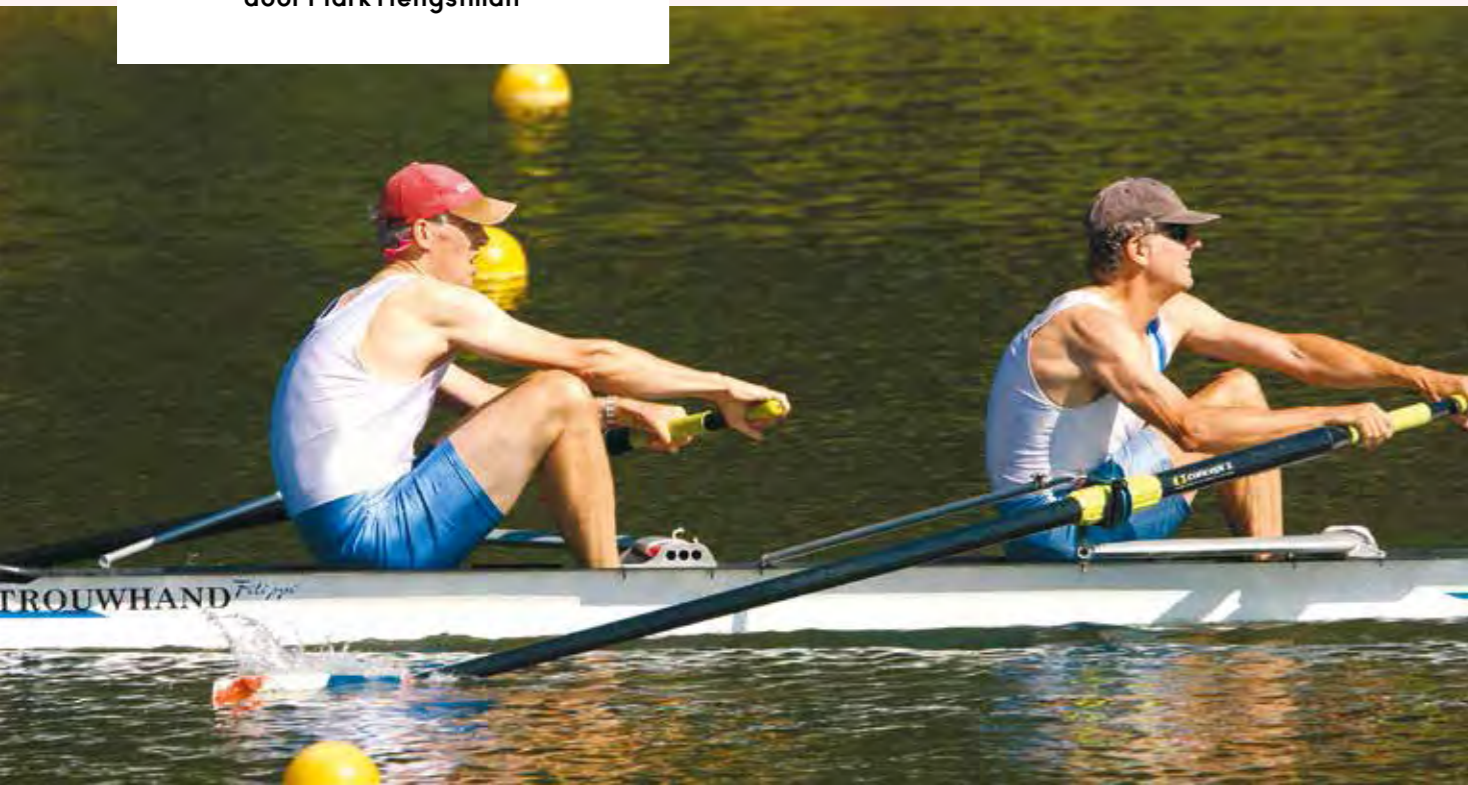
Dit is niet de eerste keer dat universiteitsbesturen dromen van gouden roeisuccessen van hun studenten om daar vervolgens flink in te investeren – vaak zonder succesvolle afloop. In dat opzicht passen de nieuwe plannen een stuk beter in de tijdgeest, met alle kritiek die is geuit tijdens de laatste Maagdenhuisbezetting nog vers in het geheugen. •

Dit verhaal is gebaseerd op gesprekken met meerdere betrokkenen, waarbij alle partijen zijn gehoord. De dingen die hier worden benoemd zijn altijd door twee verschillende bronnen verklaard. Waar lezingen strijdig waren hebben wij onderzoek gedaan en de versie gekozen die volgens ons het meest recht doet aan de waarheid.

Er is leven na de Varsity

door Mark Hengstman

“Best lastig om een fatsoenlijke actiefoto van Klaas en mij te vinden. Met wedstrijden zijn we zo druk met inhalen, dat ik er eigenlijk altijd met omgedraaid hoofd op sta”, grapt Wim ten Have. En dat is geen opschepperij. Samen met zijn roeimaatje Klaas op den Velde roeien ze, ruim dertig jaar na hun eerste blik in de twee-zonder, nog altijd menig boot zoek. Zo werden ze afgelopen jaar wereldkampioen in de vier-zonder in de categorie 50+ op de FISA Masters.

Maar de Oude Vier wonnen ze nooit; Njord was hun vijf jaar op rij te snel af. Op de Velde schudde de Varsity-blues snel van zich af. Ten Have hield jarenlang een allergie voor de kleur babyblauw. Roeien zit deze mannen in het bloed. Beiden komen uit een roeiersfamilie en allebei leerden ze als jeugdroeier een aardig potje peddelen voordat ze elkaar bij Aegir vonden. Toch zijn het twee heel verschillende types: Ten Have is duidelijk de prater van het stel, terwijl Op den Velde vooral luistert. “Maar eenmaal in de boot houd ik m'n bek en doe ik mijn best”, verzekert Ten Have. “We hebben nooit ruzie in de boot.”

— Spannend —

Vanaf het begin klikt het goed. “Toen we in '82 samen in een twee-zonder stapten, roeiden we meteen vooraan in het overgangsveld”, herinnert Ten Have zich. In 1984 zijn ze rijp voor de Oude Vier. Tijdens het oproeien ziet hun coach Baarveld het al: de strijd om het goud zal gaan tussen Aegir, met zijn nieuwerwetse 'zweelhaal', en Njord, dat het blad 'old school' voorin keihard het water in ramt. Njord was de gedoodverfde favoriet. “Ze stuurden zelfs videobandjes van hun trainingen per post naar de Verenigde Sta-

ten, om deze vervolgens met een profcoach te analyseren.”

De gelegenhedsvier van Aegir moet het daarentegen stellen met een handvol trainingen. Combipartners Adema en Hoekstra wonnen twee jaar eerder de Varsity en hadden hun vizier nu vooral gericht op de Olympische Spelen. Toch blijft de race spannend tot het einde; uiteindelijk verliest Aegir met amper een halve bootlengte. Hoe ga je daarmee om, als je zo dichtbij bent en dan toch verliest? Ook daarin verschillen de twee van elkaar. “Tja, dan slaap je dus een week niet”, aldus Ten Have. Zijn maatje had er beduidend minder moeite mee. “Je kunt beter een goede verliezer zijn, dan een slechte winnaar.” Op den Velde nam zelfs een kijkje bij de kroegjool. “Ik wilde dat wel eens zien, die hossende menigte.”

— Njord-blauw —

Op den Velde vond het na twee Varsity's wel genoeg geweest. Ten Have roeide uiteindelijk vijf keer in Oude Vier. Al die keren zag hij de mannen van Njord voor hem eindigen. “Ik heb jarenlang een minder gevoel gehad bij de kleur lichtblauw”, biecht hij op. “Dat werd

pas minder toen mijn kinderen vele jaren later thuiskwamen met een lichtblauw tenue van hun nieuwe hockeyclub. Toen moest ik er wel aan geloven”, verzucht hij.

Tegenwoordig draait niet alles meer om het winnen. Iets simpels als een geslaagde training kan al genoeg zijn. “Het blijft elke training weer mooi als het zo goed gaat samen, dat je de belletjes onder de boot hoort”, glimlacht Op den Velde. Ook in moeilijke tijden hebben de twee veel aan elkaar. Vorig jaar verloor Ten Have zijn vrouw. “Juist in die periode was ik heel erg blij dat Klaas er was om samen een stuk mee te roeien. Dat heeft me heel erg geholpen.”

Nog altijd trainen ze zo'n vier tot vijf keer per week. De Head startten ze dit jaar drie (!) keer. Dat kan makkelijk volgens de mannen. “Dan roeien we zaterdag volle bak, doen we zondagochtend een beetje rustig aan, en kunnen we 's middags weer vol gas geven.” Hoe ouder, hoe gekker, zo blijkt maar weer. Laat het een troost zijn voor de verliezende Oude Vieren dit jaar: het leven gaat door, zelfs na de Varsity. •

Foto: archief Wim ten Have

De Oude Vier van Gyas van 2009 met Paul Drewes op de boegpositie. Voor hem Rogier Blink, Nanne Sluis en Jan-Willem Gabriëls. - Foto: Merijn Soeters

“We wilden het niet graag genoeg”

door Michiel van der Horst

Eind jaren negentig beginnen drie zeer getalenteerde jongens hun roeicarrière bij het Groningse Gyas. Een ex-junior van de Hunze (Paul Drewes), een grote jongen met een grote mond (Rogier Blink) en de oersterke Jan-Willem Gabriëls. Deze drie eigengereide roeiers groeien uit tot vaste krachten in de nationale equipe. Tegelijkertijd geeft dit trio aanleiding tot enthousiasme om een Oude Vier namens Gyas af te vaardigen, die ook wel eens zou kunnen winnen. Op de ALV van 2004 neemt de grote aanjager Blink het woord en hij overtuigt voldoende leden dat Gyas mee moet doen.

— 2005 —

Gyas wil direct bij de eerste deelname het goud naar Groningen halen. Er wordt een sluw plan gesmeed met Geert-Jan Derksen van Okeanos. “Derksen was een ploeggenoot van Jan-Willem in de zilveren Holland Acht op de Olympische Spelen in Athene. Hij had bij Okeanos onvoldoende goede ploeggenoten voor de Oude Vier en wilde wel met ons proberen de Varsity te winnen. In het voorseizoen hadden Blink en Derksen echter in een Gyas/Okeanos-combinatie gestart op de Tromp Boat Races. Dit bleek een cruciale fout. Derksen was al voor zijn eigen club uit gekomen en mocht daardoor niet meer de Varsity voor Gyas roeien.” Zonder Derksen is de Varsitywinst niet haalbaar. In haar eerste deelname mist Gyas net de finale. Maar de vereniging heeft de smaak te pakken.

— 2006 —

Dit jaar zijn er weinig mogelijkheden om te trainen, maar met vier toproeiers moet Gyas de boot snel aan de praat kunnen krijgen. ‘Den Vrolijkten Vier’ wordt geleend bij het bevriende Orca en de dag voor de wedstrijd wordt de boot uitgeprobeerd. Drewes herinnert zich dat ze die ochtend nog een paar gaten moesten boren om de rigger van stuurboord slagroeier Blink te kunnen bevestigen.

Gyas wint eenvoudig haar voorwedstrijd en alle voorbereidingen voor de kroegjool worden getroffen. In de finale moet Gyas het opnemen tegen de sterke Oude Vier van Skadi. Deze ploeg is zoals verwacht een maatje te groot en Gyas wordt op gepaste afstand tweede.

In 2007 en 2008 wordt met moeite een vier op het water gelegd. Er moet zelfs een competitieroeier aan te pas komen om te voorkomen dat Gyas een startverbod voor de Oude Vier opgelegd krijgt.

— 2009 —

Gyas heeft weer de vaste drie bondsroeiers tot haar beschikking. Aangevuld met Nanne Sluis maken ze een goede kans op het Varsitygoud. In Groningen worden afspraken gemaakt met café Molly Malones voor de kroegjool en bij RIC wordt een boot gehuurd. Het lukt de toproeiers om in de voorbereiding maar liefst twaalf keer in de vier te trainen.

Sinds haar eerste deelname grossiert Gyas in tweede plaatsen op het hoofdnummer van de Varsity. Is Gyas de Joop Zoetemelk van de Varsity? Tijd voor een reconstructie met Paul Drewes, die van deze keren tweemaal aan boord zat.

Gyas vaart een gecontroleerde finale, maar ook nu is wederom Skadi duidelijk de betere. Drewes: “We hadden misschien gewonnen als de wedstrijd 500 meter langer was geweest.” De YouTube-beelden onderbouwen deze herinnering niet helemaal.

— 2011 —

Twee roeiers van het eerste uur, Gabriëls en Blink, zijn gerechtigd om aan de Varsity deel te nemen. Aangevuld met toproeiers Nanne Sluis en Joris Pijs is Gyas gewoon weer een kanshebber. Maar ze worden weer tweede, nu achter Nereus. Ze zijn ontmoedigd en het zal twee edities duren voordat Gyas weer een kansrijke vier maakt.

— 2014 —

NEEEEE! Weer tweede, weer achter Nereus. En nog gediskwalificeerd ook. In haar eerste tien deelnames wordt Gyas vier keer tweede. Pech? Niet goed genoeg? Het zou kunnen. Maar terugkijkend heeft Drewes nog een andere reden gevonden. “We misten het Varsitygevoel. Geen mores en tips van oud-winnaars, nauwelijks trainen en zeker geen trainingskampen. En bovenal ontbrak de diepgewortelde drang om het goud te veroveren. Die drang heb je volgens mij echt nodig om de Varsity te winnen. Dat is me inmiddels wel duidelijk.” •

“Katten kunnen meer zeggen dan politici”, zegt Helma Neppérus (21 juni 1950, Amsterdam) met een ondeugende twinkeling in haar ogen. Haar twee katten Ramses en Sjors sluipen met enige reserve rond de tafel. “Sjors spreekt met name via mijn twitter account, Ramses is daarentegen wat meer een ondeugend jongetje, die roert zich meer op mijn facebookpagina.”

Interview Helma Neppérus

“Katten kunnen meer zeggen dan politici”

door Geert Cirkel en Olaf Neuteboom

Dit is het huis van Helma Neppérus: Tweede Kamerlid voor de VVD, oud-toproeier, erelid van Njord en de KNRB, internationaal FISA-kamprechter, Ridder in de Orde van Oranje-Nassau en Chevalier de Mérite. Maar velen zullen alleen haar typerende stem herkennen: jarenlang was ze vaste commentator op de jaarlijkse twee-kilometer-wedstrijd van de Amsterdamse Roeibond (ARB).

Ze zat al een tijdje te wachten op een uitnodiging van het Varsity Magazine. Haar collega's Ivo Opstelten, Maxime Verhagen en Sybrand Buma gingen haar al voor. En die hadden geen internationale roei-ervaring. Zij wel.

Op een prominente plek in haar woonkamer staat een achtste deel van haar eerstejaars acht. Het is haar roeiplek van weleer met de slidings nog ongelijk, door Njord aangeboden als dank voor vijftien jaar voorzitterschap van Oud-Njord. Aan de muur hangen roeiprenten en we drinken koffie uit Atlanta '96 mokken. Roeien is met het interieur vervlochten.

Wie haar VVD-webpagina bezoekt, ziet het meteen. “Een nuchtere liberaal die voor u op de centen past.” Direct daarnaast staat een tweet waarmee enthousiast een foto van zwanen gedeeld wordt met de wereld, inclusief een link naar de website van de KSRV Njord.

— Vermenging —

Na afronding van de studie journalistiek in Utrecht besloot Neppérus rechten te gaan studeren in Leiden. Zo kwam het dat ze in 1971 de sociëteit van Njord binnenliep. Geen vanzelfsprekendheid overigens, want een paar maanden eerder waren vrouwen daar nog niet welkom. Na afsluiting van het Rijn-Vliet kanaal fuseerde de Leidsche damesroeivereniging De Vliet dat jaar met de Algemene Leidse Studenten Roeivereniging Asopos. Njord besloot zich gelijktijdig open te stellen voor vrouwen en er werd een extra kleedkamer gerealiseerd. Een groep wedstrijdroeisters van de Vliet besloot daarop een overstap naar de Njord te maken.

Neppérus werd uit de lichterij eerstejaars gekozen op de criteria lengte - 1,83 meter - en hard kunnen fietsen. Ergometers bestonden nog niet in die tijd. Helma werd meteen omarmd en opgenomen in de vereniging. Met zes ervaren oud-De Vliet roeisters en een roeister van Rijnland vormde ze een succesvolle verenigingsacht die zich uiteindelijk kwalificeerde voor de Europese kampioenschappen in Brandenburg in 1972. Het was de laatste verenigingsacht die werd uitgezonden bij de vrouwen.

— Hormoonmiepjes —

Vrouwen roeiden indertijd nog slechts 1000 meter en de Olympische Spelen waren nog niet weggelegd voor de roeiende vrouw. Bovendien werd achter het ijzeren gordijn flink geslikt en gespoten. “Het was voor iedereen duidelijk dat onze tegenstanders uit de DDR, Sovjet-Unie en Roemenië doping gebruikten,” aldus Neppérus. “Maar wij hadden onze vrijheid, dat beseften we heel goed.” De Oostblok-atletes werden door de Nederlandse vrouwen ‘hormoonmiepjes’ genoemd.

Nu was dat niet de enige reden voor de Oost-Europese hegemonie. Hun selectiemethodes, met biometrische bepaling om te kiezen wat de beste sport per persoon was, en doordachte trainingsschema's, waren nog onbekend in Nederland. Helma kwam zelfs bij de boeg van de Russische vrouwen acht slechts tot schouderhoogte. Daarnaast was de internationale concurrentie nog niet groot. De Amerikaanse en Canadese vrouwen gingen pas internationaal roeien nadat het vrouwen roeien olympisch werd in 1976.

Juist de ervaring van de onverslaanbaar geachte Oostblok-atletes bracht Neppérus ertoe een krachtig pleidooi te houden voor de benoeming van Ingrid Munneke-Dusseldorp tot roeister van de eeuw. Immers, zij slaagde als één van de weinigen erin alle roeisters uit het Oostblok te verslaan. Ook was Neppérus om die reden, als lid van de FISA-commissie vrouwenroeien, in 1985 vurig voorstander van het besluit om ook de wedstrijd voor de vrouwen over 2000 meter te laten roeien. Dat zou het voordeel van pure kracht, mede verkregen door het gebruik van anabole steroïden, iets minder groot maken.

Een polsbleesure noopte Neppérus het wedstrijdroeien te staken, waarna zij in 1974 toetrad tot het Njord-bestuur als, jawel, penningmeester. Na haar roeicarrière werd ze actief als kamprechter. Ook daar ging ze al vrij snel de internationale weg op. “Als je de discipline hebt om op tijd te komen, goed kunt starten en fatsoenlijk bent tegen roeiers, kun je al vrij snel op internationaal niveau actief worden”, geeft ze aan. Maar wie iets verder kijkt, ziet dat ze meer dan die basisbeginselen in zich heeft.

— Inspectie en controle —

Naast roeien is ook controle en toezicht een rode draad in haar leven. Neppérus bewaakte de centen van Njord en vervolgens onze centen als belastinginspecteur en Tweede Kamerlid. ‘Heel straight’, zo wordt ze omschreven door een toenmalige collega. Daarnaast maakt ze deel uit van de KNRB Financiële Advies Commissie die de begroting van de roeibond bewaakt en was ze penningmeester van dezelfde roeibond tussen 1985 en 1991. Dat oplettende instinct maakte dat ze zich als kamprechter ook niet makkelijk om de tuin liet leiden bij bijvoorbeeld het wegen van lichte roeiers en boten. Het botenterrein was haar plek.

In 1988 maakte Neppérus in Seoul haar eerste Olympische Spelen mee. Ze bezocht de Spelen als bestuurslid van de roeibond maar werd ter plekke door Thomas Keller verzocht naar het botenterrein te gaan omdat ze Engels en Frans sprak en de Koreanen er een rommeltje van maakten. Barcelona en Atlanta zouden volgen. Maar ook nationaal heeft ze een belangrijke bestuurlijke rol vervuld. Niet alleen in de vijftien jaar als voorzitter van Oud-Njord, maar ook gedurende zestien jaar als lid van de Commissie Toproeien (CTR) van de roeibond die besloot over uitzendingen en in het begin zelfs nog over individuele selecties van roeiers.

Voor Stichting Kinderen Kankervrij (KIKa) sloeg ze verscheidene malen de Tweede Kameracht voor op de Hofvijver. De eerste keer met onder andere Sybrand Buma, maar ook Stef Blok (Aegir), crimefighters Fred Teeven en Hero Brinkman, en Pierre Heijnen hingen aan de riem. Helma regelde de outfits. Die waren vanzelfsprekend Njord-blauw.

Heel correct noemt ze in het gesprek geen namen of specifieke situaties als we haar vragen naar moeilijke beslissingen als kamprechter of CTR-lid die haar in het bijzonder zijn bijgebleven. Eén uitzondering, al blijft ze heel feitelijk: Jaap Krijtenburg. In 1989 wordt hij op het laatste moment niet voor de dubbelvier geselecteerd en zijn roeimaatje Rutger Arisz, waarmee hij enkele weken daarvoor kampioen bij de Match des Seniors (voorloper van de Wereldkampioenschappen onder 23 jaar, red.) werd, wel. Deze ploeg won later dat jaar goud bij de WK.

In haar woonkamer missen we de stapels dossiers, het belastingakkoord is immers net voor Kerst door de kamers geloodst. Het is weer wat rustiger voor de woordvoerder belastingen. Helma Népperus, een nuchtere liberaal die nog echt weet waar ze over praat en met meer dan dertig jaar ervaring op de centen van ons land en onze roeibond let. Dat is er eentje om te koesteren. •

Helma Neppérus in actie bij de jaarlijkse Hofvijver Regatta bij het Binnenhof in Den Haag. Achter haar voormalig roeier en CDA-voorman Sybrand van Haersma Buma. - Foto: roeivereniging Pelargos

Helma Neppérus op de 5-positie in haar eerstejaars vrouwen acht van Njord. Bron: archief Helma Neppérus.

“Beste brave jongen, ik kreeg zojuist een wel heel verheugend bericht: de zogenaamd gestolen gouden blikken van Damsté, die jaren geleden uit het kastje van de bestuurskamer ontvreemd leken, zijn terecht.”

De ‘verloren’ blikken van Damsté, een naam die menig Njord-lid koppelt aan de bedenker van de woorden van het verenigingslied, zijn niet langer verloren. Het edelmetaal stamt uit een tijd dat een gloeilamp nog een luxe was en er nog maar drie verenigingen deel uitmaakten van de Nederlandse Studenten Roeibond, die haar predicaat ‘koninklijk’ nog moest ontvangen: de jaren ‘80 van de negentiende eeuw.

— Eenvoudige ontvreemding —

Er zijn nauwelijks relikwieën uit deze jonge jaren van onze roeigeschiedenis. Een enkele foto, wellicht een oude met mos bedekte giek. Maar een relikwie als de collectie van Damsté stond op zichzelf in haar uniciteit. Stond, want de schitterende collectie verdween ergens in de jaren ‘80 uit de bestuurskamer van Njord. Wellicht maakte de gelegenheid de dief, want de blikken lagen bewaard in een oud kastje, zo krakkemikig dat diefstal wel heel eenvoudig werd. Het bestuur deed aangifte bij de politie, maar de unieke blikken leken voor eeuwig te zijn verloren.

— Misterieuze terugkeer —

Maar nu, meerdere decennia na de vermeende inbraak, ontving het huidige bestuur van Njord het ‘verheugende’ bericht van hun

Pels Rijcken ook aan de start bij Varsity 133

Zo'n 130 jaar nadat Frans Eduard Pels Rijcken namens Njord driemaal de Varsity won, maakt ook dit jaar een Pels Rijcken kans op de overwinning. Tim Pels Rijcken maakt deel uit van de Oude Vier van Gyas en blijkt verre familie te zijn van de Njord-coryfee. Al was de Gyas-roeier er vooralsnog niet bekend mee. “Op zich komen alle Pels Rijcken voort uit één familie dus het moet wel zo zijn”, aldus de jonge Pels Rijcken. Nader onderzoek in de familiestamboom van zijn vader wijst uit dat de Pels Rijcken van Njord een neef van de overgrootvader van de opa van hem is. Enkel zijn oma heeft hem er een keer op gewezen. “Maar die is zó demot dat ik dat eigenlijk niet geloofde.”

De mysterieuze terugkeer van mythologisch metaal

De Damsté-blikken die nu weer terecht zijn. - Foto: Ben Kortman

De roeiloos van Njord in 1886 met roeiers van de Sans Nom-ploeg op de voorgrond. Bron beide foto's: Gedenkboek Njord 1949.

De Sans Nom-ploeg met Vreede (boeg), R. Damsté, Pels Rycken, P. H. Damsté en Humme voor de oude loods

eigen lid van verdienste en sporthistoricus Nico van Horn dat de relikwieën weer boven water waren: “De dader wilde ze een half jaar geleden zelf terugbrengen. Ik werd erop aangesproken tijdens een bezoek ergens. Ik zei dat het beter was om dat via mij te laten lopen, mede omdat ze als gestolen bekend stonden.”

Bovenal vindt Van Horn het belangrijk dat de blikken weer terecht zijn. Het lijkt er zowaar op dat de onbekende persoon en het lid van verdienste het op een herenakkoord hebben gegooid: “We moeten blij zijn dat ze terug zijn, het heeft geen zin om schuldigen aan te wijzen. De naam van de vermeende dader krijgt niemand te horen.”

— Hol edelmetaal —

Voor Njord en de roeisport zijn de blikken van onafzienbare waarde. Ze maken deel uit van een reeks die tot op de dag van vandaag voortduurt. Met name het blik uit 1882 is bijzonder, omdat deze nog door

Njord zelf werd uitgegeven. Daarnaast was dit de eerste Varsity-overwinning van de Leidse vereniging. Laga won de eerste drie edities.

Ook de blikken uit 1883, 1884 en 1885 zijn uniek, want deze zijn van binnen hol. Dit werd destijds gedaan om de kosten van de blikken te drukken. Je kon de winnaars van Varsity-goud al van verre horen aankomen vanwege hun rammelende edelmetaal althans, zo grapte men in die tijd.

— De Sans Nom-ploeg —

De reeks geretourneerde blikken zijn afkomstig van de familie Damsté. De blikken zijn in de wacht gesleept door de legendarische Sans Nom-ploeg, die tussen 1882 en 1886 vrijwel alles won wat er te winnen viel. Deze ploeg ontleende haar naam aan de boot ‘Sans nom’; er zat te weinig tijd tussen de levering van de bouwer en de wedstrijd om een naam te bedenken. In die ploeg zaten de bekende P.H. Damsté en zijn kleine broertje Richard

Jacobus Gesenius Damsté. De eerste was vermoedelijk de eigenaar van de nu geretourneerde gouden blikken.

Hoe bijzonder ook toen al de gouden blikken waren, blijkt uit een citaat van P.H. Damsté uit het Gedenkboek van Njord ter ere van haar 50-jarige bestaan in 1924. “Wanneer ik mijne oogen laat gaan over de roemedailles, die mijne vrouw sedert 34 jaren aan hals en armen voor mij pleegt ten toon te spreiden, dan blijven zij met voorliefde rusten op de eeretekenen der vier gewonnen universiteitsroeiwedstrijden, en het is wel die van 1884 die mij bovenal dierbaar is door de herinnering aan wellicht de zwaarste overwinning, die ik in de jaren 1882-1887 heb mogen behalen.” Hieruit blijkt dat het ook toen al een gewoonte was je gouden blikken te schenken aan je vrouw of geliefde, iets wat ook heden ten dage nog volop gebeurt.

— Gift —

Het is echter de kleindochter van de familie van Schouwen die het feest compleet maakte met een gulle gift. Eind oktober van 2015 nam het bestuur van Njord namelijk de collectie van Gabriel van Schouwen in ontvangst. Deze eyecatcher is op unieke wijze gepresenteerd. Het donkerblauwe kistje bevat een collectie van negentien blikken, omringd door een in zilver gegoten raamwerk met prachtige ornamenten. Aan de bovenkant van dit raamwerk is een afbeelding van de ploeg ingegoten, gesierd door de wapens van de (toenmalige) roeisteden in Nederland.

Het hoogtepunt van het relikwie betreft het gouden Varsity-blik uit 1889. Dat blik symboliseert de achtste Varsity-overwinning voor Njord en de wraak op het verlies een jaar eerder. Het verlies dat de reeks van overwinningen die werd ingezet door de Damsté-ploeg, doorbrak. Met behulp van een studie van Johan Kuenen naar de werking van de glijbankjes en de coachtips van F.E. Pels Rijcken, die speciaal uit Breda over kwam, wist Njord de overwinning met een marge van vijftien seconden binnen te halen.

— Fundament —

Het feit dat Njord en daarmee de roeiwereld een verzameling van vijf historische Varsity-blikken heeft weten te vergaren, is heel bijzonder. Deze blikken legden de basis voor een lange blikkenreeks die tot op de dag van vandaag voortduurt. Ze zijn het fundament van het hedendaagse roeien en slaan een brug tussen ons en een tijd die soms bijna mythologisch lijkt.

De collectie van de familie Damsté en de familie van Schouwen worden momenteel namens Njord bewaard op de sociëteit van Minerva. De vereniging hoopt de relikwieën uiteindelijk aan een museum te kunnen schenken. •

“Wees je bewust van machtsrelaties”

Ongewenst gedrag en seksuele intimidatie. Geen prettig onderwerp, maar Mariëlle Lichtenberg had in 1996 het lef om het op de agenda van de KNRB te zetten en de functie van vertrouwenscontactpersoon op zich te nemen. In december nam Pieta van Dishoeck het stokje van haar over. Zij wil vooral het bewustzijn van machtsrelaties in het roeien verbeteren. Een interview met twee sterke Skøll-vrouwen.

door Leonie Walta

Mariëlle Lichtenberg (1967) is erelid en oud-voorzitter van Skøll, en tevens oud-voorzitter van de NSRF. Bij de KNRB was ze tien jaar secretaris en twintig jaar Vertrouwenscontactpersoon, de functie waar zij zich zelf hard voor maakte. Ze werkt als Hoofd Marketing en Distributie bij de Rabobank.

Twintig jaar lang was Mariëlle Lichtenberg vertrouwenscontactpersoon van de KNRB, een functie die op haar initiatief in het leven was geroepen. Aanvankelijk vond men het in het bestuur niet zo nodig, maar toen ze net begonnen was kreeg ze meteen een aantal zaken op haar bord, waaronder een van de ergste die ze ooit tegenkwam. “Het ging om een coach die met een pupil naar bed geweest was. Dat was toen al dertien jaar geleden, maar de pupil ondervond hier nog altijd problemen van en bleef de coach op de roeivereniging tegenkomen. In goed overleg is de coach toen van die vereniging weggebleven.”

Dit soort gevallen doet zich gelukkig niet zo vaak voor. Lichtenberg kreeg jaarlijks gemiddeld een à twee meldingen van ernstige incidenten. Vaker ging het om handtastelijkheden, schreeuwen of schelden. “Een bestuurslid van een vereniging was bijvoorbeeld tijdens een bestuursvergadering zo uit zijn slof geschoten dat de rest van het bestuur dit als intimiderend had ervaren. Ook dat valt onder grensoverschrijdend gedrag.”

— Waar ligt de grens? —

Het grootste risico op ongewenst gedrag bestaat in situaties van machtsongelijkheid en waarin het gaat om presteren. Die komen vooral voor in het toproeien en het juniorenroeien, maar zeker ook op studentenverenigingen. “De gedachte is vaak: we zijn allemaal volwassen”, licht Pieta van Dishoeck toe. “Maar als de coach verkering wil met een van zijn eerstejaars roeisters dan klopt dat niet. Er is simpelweg geen sprake van een gelijkwaardige relatie - hoe groot de liefde op dat moment dan ook is. Aan de andere kant zijn er bij studentenverenigingen ook veel tradities die alleen buitenstaanders als grensoverschrijdend ervaren. We moeten natuurlijk niet moeilijk gaan doen over terminologie als ‘zware ballen’ en ‘lichte pikken’. Maar het is daardoor soms wel wat lastiger om te bepalen waar de grens ligt.”

Pieta van Dishoeck (1972) is erelid van Skøll en won tweemaal zilver op de Olympische Spelen van Sydney in 2000, in de dubbel twee en de acht. Na haar roeicarrière was ze enkele jaren lid van de Commissie Toproeien van de KNRB. Ze werkt als klinisch psycholoog in de kinder- en jeugdpsychiatrie bij GGZ-instelling Altrecht.

Of de grens is overschreden, bepaalt het slachtoffer van ongewenst gedrag. Hij of zij kan hierover melding maken bij de vertrouwenscontactpersoon van de vereniging of de KNRB. Deze denkt mee over de aanpak van het probleem en rapporteert altijd aan het verenigingsbestuur – al dan niet anoniem. Eenmaal op de hoogte kan het bestuur indien nodig actie ondernemen, eventueel ondersteund door de vertrouwenscontactpersoon. Lichtenberg: “Ik ben wel eens gebeld door het bestuur van een studentenvereniging, waar een jongen rondliep die zich raar gedroeg tegenover meisjes maar ook anderen. Ze wisten niet hoe ze het gesprek aan moesten gaan. De beste manier hiervoor is de gedragsregels van de KNRB er bij te pakken en die persoon hiermee te confronteren: jij vertoont dit gedrag en dat vinden wij hier ongewenst.”

Het vertalen van de NOC*NSF gedragsregels naar die van de KNRB is de eerste stap die Lichtenberg nam als vertrouwenscontactpersoon. In de jaren daarna kreeg zij maandelijks enkele meldingen over ongewenst gedrag. Dat nam af toen de roeibond vier jaar geleden zowel dopingregels als gedragsregels ging opleggen aan verenigingen. Veel verenigingen hebben nu een vertrouwenscontactpersoon die cases binnen de verenigingen afhandelt. Nu deze structuur bestaat, is het tijd voor een volgende stap: van het passief afhandelen van incidenten naar het openlijk communiceren van gedragsregels en actief aanspreken op gedrag.

Als de coach verkering wil met een van zijn eerstejaars roeiers dan klopt dat niet.

— Rol vertrouwenscontactpersoon —

Van Dishoeck is hiermee voortvarend van start gegaan. In januari organiseerde ze op de Landelijke Roeidag een sessie voor vertrouwenscontactpersonen en bestuurders van verenigingen. Ze schonk onder andere aandacht aan de precieze rol van de vertrouwenscontactpersoon. “Het is vooral belangrijk dat je het proces na een melding goed in gang zet. Soms heb je te maken met heel gevoelige zaken - seksueel misbruik gaat al snel een eigen leven leiden. Dan moet je niet zelf aan waarheidsvinding willen doen, maar op het juiste moment de juiste personen inschakelen.”

Van Dishoeck wil ook het onderscheid met de vertrouwenspersonen van bijvoorbeeld NOC*NSF helder maken. “De vertrouwenscontactpersoon is vergelijkbaar met een huisarts in de zorg. Vaak kan deze de meldingen zelf afhandelen. Is de casus complexer dan verwijst de vertrouwenscontactpersoon het slachtoffer door naar bijvoorbeeld de huisarts – bij psychische problemen –, of de politie als er sprake is van aanranding of verkrachting. Wanneer meerdere partijen betrokken zijn en er beschuldigingen over een weer zijn geuit, komt de vertrouwenspersoon van het NOC in beeld.”

Het afhandelen van incidenten blijft de voornaamste taak van de vertrouwenscontactpersonen, maar Van Dishoeck ziet graag dat ze ook een actievare rol innemen in de vereniging. “Nodig jezelf eens uit bij het bestuur. Zij zijn verantwoordelijk voor een veilig klimaat op de vereniging en kunnen daar ook actie op ondernemen. En organiseer aan het begin van het jaar een vergadering waarin je met alle coaches de gedragsregels doorneemt en hen bewust maakt van de machtsrelatie met hun pupillen en hoe deze kan leiden tot ongewenst gedrag.”

Een ander onderwerp dat van Dishoeck voor 2016 op de agenda heeft gezet is het omgaan met homoseksualiteit op roeiverenigingen.

— Pijnlijk —

Vertrouwenscontactpersonen krijgen zo nu en dan met heel pijnlijke zaken te maken. Zowel Lichtenberg als Van Dishoeck heeft in eerdere bestuursfuncties te maken gehad met gevallen van coaches en begeleiders die zich intimiderend of seksueel grensoverschrijdend gedroegen. Ze werden daarin regelmatig geconfronteerd met slachtoffers die psychische schade hadden opgelopen. Hoe gingen zij daar mee om? Van Dishoeck: “Het is mijn vak, ik ben klinisch psycholoog en heb eerder bij een traumateam gewerkt voor seksueel en huiselijk geweld. Ik lig niet wakker van wat ik voorbij zie komen, wel als ik het proces niet goed heb aangepakt.” Ook Lichtenberg sloeg zich er doorheen door zich te concentreren op het proces. “Het ging me soms niet in de koude kleren zitten, maar ik heb altijd op tijd de hulp van deskundigen ingeroepen. Om de zaak tot een goed einde te brengen, maar ook om zelf mijn verhaal kwijt te kunnen.”

Op 11 juni organiseert Pieta van Dishoeck een intervisiemiddag voor vertrouwenscontactpersonen en bestuursleden van verenigingen. Nadere informatie volgt.

Interview Susannah Chayes

“Of ik op het secretariaat werkte?”

tekst door Coen Eggenkamp

beeld door Merijn Soeters

Na zestien jaar bij de roeibond te hebben gewerkt en daar onder andere een bronzen medaille bij de Olympische Spelen 2012 met de vrouwen acht te hebben behaald, is ze nu hoofdcoach bij Laga. Susannah Chayes spreekt over haar keuze voor de topsport, het gebrek aan vrouwen aan de top en haar nieuwe vereniging Laga.

Coachen is iets wat Chayes naar eigen zeggen eigenlijk altijd al heeft gedaan. “Ik ben als kind bij Poseidon begonnen en zodra je het een beetje kan, word je ingezet om jongere kinderen instructie te geven.” Ook in haar periode als wedstrijdroeierster – ze schurkt als lichtgewicht roeierster tegen de nationale top aan – coacht ze geregeld ploegen. In 1995 wordt de Amsterdamse gevraagd om de reserves te begeleiden bij de Wereldkampioenschappen voor junioren.

— Coachen is een keuze —

Niet veel later wordt het serieuzer. Haar toenmalige partner Michiel Bartman vraagt haar als coach. Om enigszins beslagen ten ijs te komen, schrijft Chayes zich meteen in voor de toenmalige Coachcursus B van de roeibond. “Na het eerste praktijkweekend werd ik door Jan Klerks gebeld om zijn assistent te worden bij de scullgroep.”

Wat volgt is een keuze. “Ik had altijd van alles tegelijk gedaan - verschillende baantjes, studie geneeskunde, studie geschiedenis, roeien, coachen -, maar nooit echt één ding goed. Ik besloot voor het coachen te gaan, hoewel ik er niet eens bij stil heb gestaan dat het later mijn werk zou worden. Gelukkig heeft het goed uitgepakt maar nog steeds schiet het nog wel eens door mijn hoofd dat ik een studie af had moeten maken. Zeker als je mensen om je heen ziet door-groeien.”

Veel betaalde coaches zoals nu zijn er dan nog niet in Nederland. Hooguit een enkele bondscoach.

— Mannenwereld —

Chayes zuigt als jonge coach alle kennis en informatie als een spons op. Ze komt er al snel echter dat ze in de internationale coachwereld een van de weinige vrouwen is. “Ik kan me nog goed herinneren dat ik naar een Coachconferentie mocht in Plovdiv. Ik opende twee van die zware deuren en zag alleen maar oudere mannen zitten. Er bleken drie andere vrouwen te zijn. Iemand van de FISA, iemand van het Canadese bondsbureau en ik geloof één andere coach. Tijdens elke pauze kwam er wel iemand naar me toe die vroeg of ik op het secretariaat werkte. Daarna kreeg ik de vraag of ik dan junioren deed of anders lichte vrouwen. Dat is of was blijkbaar de hiërarchie. De eerste keer vind je zo'n vraag nog leuk maar na vijf keer wordt het vervelend.”

Chayes is echter reëel genoeg om te zien dat het vrouw-zijn ook voordelen heeft. “Zeker in het begin vindt iedereen het prima als je op ze af stapt. Dan zien ze je nog als schattig meisje en krijg je sneller een kijkje in de keuken.” Dat verandert als de coach succes behaalt. In 2003 behaalt Chayes met de lichte mannen vier-zonder een zilveren medaille bij de Wereldkampioenschappen in Milaan. Een jaar later loopt het kwartet op 0,05 seconden een bronzen medaille mis bij de Olympische Spelen.

In de loop van haar carrière ziet ze een aantal collega vrouwen-coaches komen, maar ook weer snel vertrekken. “Als ik mijn werk niet goed doe, ben ik snel weg. Maar ik zie toch wel eens mannen dingen doen waarvan ik denk dat ik er niet mee weg zou komen.” Als voorbeeld van een andere succesvolle vrouwelijke coach noemt ze Jutta Lau, de coach onder wie de Duitse vrouwen dubbelvier olympisch kampioen werd in 2004 en 2008. “Ook als coach in de DDR grossierde ze in medailles. Zij had al tien keer Coach van het Jaar moeten zijn.”

Chayes vindt het voor Nederland pleiten dat er inmiddels een redelijk aantal professionele vrouwelijke coaches rondloopt. “Veel mensen die ik zelf gecoacht heb, coachen nu. Dat vind ik ook heel gaaf.” De Amsterdamse haalt aan dat het vrouwonvriendelijke niet het enige conservatieve is in de internationale roeierwereld. Ook meent ze

Als ik het voor de buitenwereld zou doen, had ik natuurlijk nooit voor dit vak gekozen

dat er sprake is van een generatiekloof. Ze ziet dat dit vooral in Nederland tegenwoordig anders is. “Heel lang zag je weinig jongere coaches op het hoogste niveau. Dat is nu aan het bijtrekken.”

Zelf heeft ze hieraan proberen bij te dragen door te proberen te zoeken naar jonge, ambitieuze coaches om haar bij te staan of op te leiden. “Als iemand me opviel, heb ik diegene geprobeerd mee te nemen op trainingskamp. Maar vaak zijn de goede mensen ook goed op andere vlakken en kiezen ze voor een goede baan.”

Na met de lichte mannen een zesde plaats te hebben behaald bij de Spelen van Peking wordt Chayes in de aanloop naar de Spelen van 2012 op de vrouwen gezet. In Londen is zij met haar acht de enige Nederlandse ploeg die een medaille wint. Zelf stort ze vlak na de finale compleet in. “Ik was helemaal op.” Ze moet een tijd vrijaf moet nemen en lang blijft onduidelijk of ze nog bij de bond door gaat. “Na verloop van tijd hebben we in goed overleg besloten om uit elkaar te gaan”, zegt Chayes hier diplomatiek over.

— Laga —

Nu is ze weer terug als coach. Bij een vereniging dit keer. Waar ze rond 2005 al een keer Vidar op de rit zette, doet ze nu hetzelfde bij Laga. Haar entree bij de Winterwedstrijden is in elk geval verbluffend. Beide eerstejaars mannen winnen met ruime voorsprong. “Het is een heel ander soort klus. Ik ben veel meer op hoofdlijnen bezig in plaats van puzzeltjes leggen van hoe iemand zo perfect mogelijk presteert. Ik vind het een leuke uitdaging. Je hebt minder luxe, want het werken met topatleten heeft wel iets ongecompliceerds.”

Chayes loopt tegen compleet andere zaken aan dan toen ze bij de bond werkte. “Tussen november en maart wordt door de week niet geroeid vanwege college-tijden en gebrek aan daglicht. Dan moet je inventief zijn. En bijvoorbeeld de dialoog aangaan met de TU Delft om te vragen of in de toekomst in de winter de colleges voor de toptalenten om 15:00u kunnen aflopen.”

Een van haar belangrijkste taken is om de doorstroom van talent naar de top te verbeteren. Olivier Siegelaar en Mirte Kraaijkamp zijn al jaren de enige afgevaardigden in de equipe en steeds weer stoppen nieuwe aanstormende talenten. “De instroom is geweldig, veel groter en kwalitatief beter dan ik bijvoorbeeld bij Vidar gewend was. Maar de studiedruk is hier veel groter.”

Na al die jaren in de top ziet ze dit werk absoluut niet als degradatie. “Ik zie het meer als variatie. Het is hetzelfde in een andere context. Voor mij is het belangrijk om mezelf te ontwikkelen en ik zie mezelf in deze rol groeien.” Ook het feit dat de buitenwereld het zo zou kunnen zien, bestrijdt ze. “De bijval die ik kreeg na de Winterwedstrijden was vanuit de roeierwereld een stuk breder dan nadat mijn vrouwen olympisch brons hadden gewonnen.” Daarnaast: “Als ik het voor de buitenwereld zou doen, had ik natuurlijk nooit voor dit vak gekozen.

En de Varsity? Chayes legt uit dat in deze periode meerdere ballen hoog worden gehouden; Winterwedstrijden, bondstesten, Heineken en Head en straks het NK klein. Dus? “Laat je vooral verrassen!” •

HIER IN 2017 JE MAGAZINE OP DE MAT?

Een unieke kans: **Het Château de Saint Théodoric**. Uit de 13e eeuw. Door Nederlanders grondig gerenoveerd tot 7 luxe koopwoningen. Om permanent te bewonen of als vaste vakantiebestemming voor opa & oma en (klein)kinderen.

Een zeer zonnige rustige plek waar de familie het hele jaar onbezorgd kan landen. En waar je ook met je roeiploeg of jaarclub écht even weg bent. Wel wat anders dan zo'n vakantiepark of een weekje Ardennen.

Het terrein meet 2 ha. met daarop o.a. een groot verwarmd zwembad. Alle onderhoud wordt verzorgd door het eigen conciërge-echtpaar, zodat na aankomst je onbezorgde verblijf meteen begint.

Er zijn nog maar 2 woningen beschikbaar.

Wie drukt als eerste z'n puntje over de streep?

www.BaronnieEnFrance.nl

Net niet over de grens

door Donald Kreiken

Welkom op het fabrieksterrein Euros, waar afval wordt gerecycled. Meer dan twintig jaar na het winnen van de Oude Vier is het niet best gesteld met de eerstejaarsploegen. Voor de jonge Twentse technici blijven de top-10 en klassemmentpunten nog ver uit zicht. De donkergroene website strikte hen om bij het 'grensverleggende' Euros te gaan roeien, maar de beloofde biefstuk in de campuskantine bleek ook geen waarheid meer te zijn. Slechts de boot genaamd 'Niels van Steenis' herinnert nog aan de Twentse hoogtijdagen, al speelden die reeds voor hun geboorte.

Toch hebben zij plezier bij Euros. Over het jaarlijkse introductieweekend bij het Duitse herengenootschap in Münster wordt nog steeds gesproken. Dit genootschap bestaat uit de laatste afgezanten van Pruisische adel. Onder het mom van internationalisering nodigen zij de mannen en vrouwen uit Enschede uit voor een potje bier. Wat daar in Münster wordt besproken en gedaan blijft geheimzinnig.

Voor de Euroïden is het een mooi uitje: slechts een uur rijden in de tractor en het bier wordt daar gedronken uit grote glazen. Die Duitsers zijn eigenlijk wel aimabele kerels en over hun roei-prestaties in de Bundesliga pochen ze alom "Wir schaffen das". Andersom lopen er steeds meer Duitsers rond op de Twentse universiteit, en met hun degelijkheid blijken ze ook boten te kunnen afstellen. Een potige Günther in de Oude Vier zou Euros goed van pas komen. Misschien kan dat het tij keren voor een vereniging in verval?

Hoewel het roeien in Nijmegen momenteel van een stuk hoger niveau is – afgelopen editie van de Varsity roeiden ze zelfs naar hun eerste finale-

plaats bij de Oude Vieren – kijken ook zij regelmatig over de Duitse grens. In de oudste stad van Nederland maakt Phocas of 'vo K.A.S. (Karolus am See) zich momenteel op voor de bouw van een nieuw botenhuis en hoopelijk een nieuwe locatie. De oeroude drijvende constructie hangt nog met verroeste klinknagels en tape aan elkaar. De financiën en tekeningen zijn al op orde, alleen de tender moet nog plaatsvinden.

De beste Radboud-studenten zijn goed op de hoogte over de lagere prijzen in het Oosten. Niet voor niets vertrok hun middengroep deze winter naar Duisburg voor een trainingskamp. Daar werd de nodige Gründlichkeit van stal gehaald om het niveau op te krikken. Het is bovendien niet zo lang rijden in de geleende Volkswagen GTI van pa en ma - zeker als je met een A-label over de Autobahn kan blazen.

Duits staat voor kwaliteit, zoals de roeiboten van Empacher, die net als Phocas geel zijn. De Deutschland Achter van 2012 was niet mals en een lobby is van start gegaan om bij Karolus Magnus de Currywurst met Pommes op het weekmenu te krijgen. Voor de studenten uit Nijmegen is het simpel: gewoon twintig kilometer stroomopwaarts de Rijn op varen, oppassen voor binnenvaart en de Rijnaken met bejaarden, en je bent weer op vakantie geweest.

Voor Euros en Phocas zou de keuze makkelijk moeten zijn. De afstand tot de Bosbaan, gevuld met Amsterdamse hipsters, is een kruistocht vergeleken met een bezoek aan de Duitse burens. Daar bij de oosterburens wordt immers ook aardig geroeid, is genoeg competitie te vinden en bedient men zich ondertussen rijkelijk met vleeswaren en bier. In de bestuurskamers van Euros en Phocas wordt in de werkgroep 'BierKontrakt' volop nagedacht over toenadering. De strategie is duidelijk: een vrijwillige annexatie bij het Duitse vasteland. De daaropvolgende inschrijving bij Der Deutscher Ruderverband en een verplichte talencursus bij de introductie, moet een eitje zijn.

Maar ondanks het hoog spel van de studentenbesturen, vindt Sauerkraut nog weinig animo onder de roeiers. Vooralsnog blijft de studentenkost beperkt tot de weinig fantasierijke en geringschattende afleiding van de Italiaanse cuisine; de pasta bolo met ge-

hakt en ketchup is niet weg te slaan.

Om goede roeiers te kweken, moet worden geleerd de grens op zoeken, deze te overschrijden om vervolgens de grenzen te verleggen. Aan Euros en Phocas de taak om te profiteren van twee werelden. •

De strategie is duidelijk: een vrijwillige annexatie bij het Duitse vasteland.

Phocas op trainingskamp in Duisburg. Foto: Sjoerd Oosterhoff

Het is relatief stil gebleven in de roeiwereld rondom het overlijden van Martin Bosch. De kleinste en sterkste roeier van de Algemene Amsterdamse had zeker aanspraak gemaakt op een plek in de Oude Vier van Skøll. 1.82m lang, 1.82m breed, en wel 6:07,0 op de ergometer aan het begin van zijn tweede jaar. Noem hem de Govert Viergever van de overburen. Hij had het prachtig gevonden.

De vereniging hing de doodstijding dan wel niet aan de grote klok, de verslagenheid en indrukken intern waren er niet minder om. Wie zorgt, wie voert de regie? Wat is de balans tussen vereniging en familie? Wat gebeurt er wanneer een vereniging in haar hart geraakt wordt?

Op zondagochtend 27 december heeft Martin Bosch een afspraak staan met zijn ploegmaat Pieter. Ze gaan dubbeltweën. De twee hebben eigenlijk nog kerstreces: pas op maandag dienen ze aan te treden als onderdeel van de net geformeerde A-vier van middengroep zwaar van Skøll. Maar Martin komt niet. Een ontsteking van de hartspier als gevolg van een virus. Hij overlijdt die ochtend, plotseling.

Het huis van de familie Bosch voelt zwaar aan, ook al is het gezin warm, open en verwelkomend. De leegte en spanning zijn alom aanwezig. Het normale leven is keihard onderbroken. Martin kon thuis nors zijn. Op Skøll was hij anders, vrolijk, vertelt broer Erik, twee jaar jonger. Voor hem was Martin een voorbeeld. "Hij was daar vrijer, hartstikke enthousiast. Hij kende iedereen." Vader Jan, liefdevol: "Zo'n grappige jongen was hij hier niet altijd. Thuis zaten we in het familieverband. Daar had hij bij Skøll en op de universiteit geen last van. Hij hoefde hier niks, alleen maar hier te zijn. Dan kon 'ie pitten, op de bank."

Martin is met kerst in zijn ouderlijk huis, en slaapt bij Erik op de kamer. Om half zes 's ochtends merkt Erik dat dat er iets aan de hand is met Martin. De reanimatie start meteen en wordt overgenomen door het ambulancepersoneel. Maar dat baat niet. Om 7 uur wordt Martin dood verklaard.

Het gezin probeert nog het Skøll bestuur te bellen, waar zo vroeg het antwoordapparaat aan staat. Erik: "We wisten dat zij hem zouden missen, omdat hij een roeiafspraak had. Ze wachtten daar op hem." Erik ziet om 9u een berichtje verschijnen op de telefoon van Martin: 'Heb je er zin in?' appt Pieter. "Martin had drie dagen niet getraind, hij wilde heel graag weer roeien. Toen heb ik Pieter gebeld."

"Die zondag kwam ik uit Rotterdam", vertelt Pieter. "We reden het terrein op van buurvereniging Willem III en Erik belde: 'Ik zag dat je Martin gepappt had, waar ben je, ga even zitten.' Hij vertelde wat er gebeurd was. Toen ben ik de auto uit gestapt. Hij legde uit wat hij kon uitleggen. Hij vroeg of ik het nieuws binnen Skøll kon verspreiden." Pieter belt Jaap, zijn oud ploegmaat en tegenwoordig voorzitter van Skøll.

Ook Jaap zou roeien die ochtend en zit dan al op de fiets. Hij vindt Pieter terug op de parkeerplaats. "Pieter wist niet waar hij blijven moest, in paniek." Het is zondagochtend vroeg, iedereen slaapt uit. Via Whatsapp wordt de andere bestuursleden opgedragen te bellen als ze wakker zijn. Intussen beginnen de mensen die op Skøll zijn aan een lijst van vrienden en ploeggenoten met wie contact opgenomen moet worden.

De vereniging stroomt langzaam vol, eerst in de bestuurskamer, als dat niet meer past in de sociëteit. Elke keer als er iemand binnen komt, begint het opnieuw. Vice-voorzitter Adriëne is er vroeg en vertelt hoe mensen elkaar in de armen vallen. "Die mensen hadden hier een besefmomentje en moesten opgevangen worden. Weer opnieuw huilen, opnieuw verdriet."

Het hele proces verloopt automatisch, een regisseur hoeft niet te worden aangewezen. "We deden dingen omdat we bestuur waren, maar ook omdat wij nu eenmaal hier waren." Iedereen die binnen komt, doet iets. Bloemen, condoleanceboek, fotopresentatie. En bellen, veel bellen. Pieter: "De ploeg bellen, ik was blij dat ik het deed. Maar zijn vrienden vertellen... Dat is echt..." De pijn komt naar de oppervlakte. "Je had ook zo weinig te vertellen. Ik had nog geen antwoorden op vragen."

Skøll krijgt een vrijbrief om berichten online te zetten. "We hebben wel gevraagd dat integer te doen", zegt moeder Tonnie. "Het heeft ons verschrikkelijk geholpen. Ze hebben ons heel veel uit handen genomen." Skøll plaatst een bericht op haar website als alle mensen nabij Martin gebeld zijn. Tot op de dag van vandaag is er nauwelijks iets te vinden op

social media. Facebook wordt niet gebruikt: "Ook dat is vanzelf gegaan", zegt Jaap: "Dat is nooit afgesproken. Iedereen voelt dat aan. Dan sta je tussen de oproepen voor stuurtjes en 'ik ben mijn trui kwijt'."

Op dinsdag komt Martin thuis. Zijn familie wil hem niet alleen in het ziekenhuis achter laten. Wie Martin wil bezoeken, moet dit even met Jaap bespreken. Ze stellen tijdslimieten in, van 10-12u en 14-17u. Maar al snel

blijkt dat er veel te veel mensen komen om die tijden aan te houden. Ondanks de aandacht en tijd die dat kost, ervaart het gezin het als waardevol. "Het is heel fijn geweest. Anders was ik die periode niet doorgekomen. Mensen kwamen hier trillend als een rietje naar binnen en gingen rustig weg. Zijn fysieke aanwezigheid gaf rust." Martin ligt opgebaard in zijn wedstrijdpakje, een idee van zijn moeder.

Toch heeft ze naarmate de uitvaart dichterbij komt soms de angst dat de vereniging kan gaan overheersen. Er moeten knopen doorgehakt worden.

Tijdens de uitvaart willen vijf mensen spreken, alleen al van Skøll. Vader Jan: "Dat was moeilijk. Je moet kijken dat er een balans in komt. Skøll is massaal, maar hij was natuurlijk meer dan Skøll alleen." Ook Jaap heeft dat door. Een van Martin's beste vrienden vat de kern van alle boodschappen en spreekt namens de vereniging.

Het is, hoe verdrietig ook, logisch dat er op grote verenigingen met enige duistere regelmaat leden overlijden. Op Skøll overleden in de laatste tien jaar bijna evenzoveel mensen. MH17 ontnam de vereniging het koppel Laurens van der Graaf en Karlijn Keijzer. Door ervaring leert men. Een ouder bestuur stelde naar aanleiding van een overlijden eens een lijstje aandachtspunten op. Een echt protocol is het niet, legt Jaap uit. "Het was een prima document, ik zou niet weten wat ik eraan moest veranderen."

"Proeven waar Martin was, zolang dat kan. Juist omdat hij daar weg is, wil ik daarheen."

Over het overlijden van Martin Bosch

Op slag verdwenen

tekst en beeld door Merijn Soeters

Dingen die je kunt doen, zoals met rouwbanden starten, de vlag halfstok hangen. Maar de verschillende situaties zijn niet te vergelijken. We hebben totaal verschillende gevallen meegemaakt. Regel 1 is: overleg met de familie."

Veel gaat op gevoel, niet volgens regels. De bestuursleden zijn vrienden van Martin en hebben nu de zorg voor een vereniging. Adriëne voelt zich verantwoordelijk voor de goede verwerking van het verdriet en vindt het fijn om een rol te hebben: "Omdat ik hem goed kende, had ik het gevoel dat we het juiste deden. Ik was trots op al die mensen die voor elkaar aan het zorgen waren. Het verhaal van Skøll is dat er plek is voor iedereen. Dat was wel duidelijk. Iedereen was OK in wat hij deed en alles mocht er zijn." Of zoals vader Jan zegt: "Wij hebben eigenlijk die jongens en meiden geholpen en zij ons. Het is het roeien eigen: ze kunnen niet zonder elkaar."

In de gang op Skøll staat ook nu nog een tafel met steeds verse bloemen en een fotolijstje. Voor sommigen een fijne plek: "Soms gaan we even bij Martin staan". Voor anderen, waaronder Pieter, is het moeilijker: "Ik schrik er nog van. Het went daar nog niet." Teamgenoot Frank zocht na het overlijden van Martin een paar weken troost bij zijn ouders in Friesland. Nu nog heeft hij moeite op Skøll te komen. "Ik vind het niet meer fijn om daar te zijn. Er hangt iets dat niet goed voelt. Ik weet niet wat ik er moet en heb geen zin om er gezellig te doen. Ik kom om te ergometeren of spinnen en dan ben ik weer weg." Voor hem is het belangrijk om te doen wat goed voelt en samen te zijn met zijn roeivrienden, die 'het snappen'. Ook broer Erik is soms van de partij als Martin's ploeg bij elkaar komt. "Proeven waar Martin was, zolang dat kan. Juist omdat hij daar weg is, wil ik daarheen." Dat er alleen over roeien geluld wordt en hij daar niet over mee kan praten, deert hem niet.

Met zijn sterven vallen ook de jaarplannen van de A-vier in duigen. Pieter: "Het gaat de eerste dag meteen door je hoofd wat er met je seizoen gebeurt en dan gaat het er meteen weer uit." Na een tijdje stellen de coaches een trainingsschema op. Roeiers zijn vrij om te komen wanneer ze

De Eerstejaars zware acht van Skøll van 2015 bij een wedstrijd op de Bosbaan met Martin Bosch op slag. - Foto: Merlijn Soeters

willen. Soms komen er vijf man, dan komen er drie. In plaats van iemand te belasten met de taak Martin te vervangen, worden er koppels geformeerd. In feite begint de selectie opnieuw. En al steunen de roeiers dat plan: ze missen een doel. De vier had dit seizoen potten moeten breken, nu wordt er geklooid in kleine nummers. Pieter: "De coaches hebben het perfect gedaan, maar je moet weten waar je mee bezig bent. We hadden net de A-vier gehaald. Vanaf nu tot en met de laatste wedstrijd in juli zou het prachtig worden." Dan vastberaden: "Als er straks een viertje is, wordt het gemakkelijker dan ooit om motivatie te vinden."

De ouders van Martin hebben als wens dat een deel van zijn as wordt uitgestrooid over de Amstel. "Martin deed twee masters. Hij maakte geen keuze, maar koos voor alles. Skøll maakte gigantisch veel deel uit van het moment, zijn leven is afgesloten in een high van Skøll. Slapen schoot er bij in. Dat was wel ooit veranderd, maar nu leefde hij daar voor. Hij voelde zich daar thuis en in zijn element. Dan moet je hem daar laten." •

Waarde Oud-leden,

Menig roeihart begint al sneller te kloppen. Nog een aantal weken en het meest prestigieuze roei-evenement is daar: de Varsity. Op zondag 10 april 2016 zal de 133ste editie van dit evenement wederom verrooid worden op het woelige water van het Amsterdam-Rijnkanaal.

Ook dit jaar is er weer een volledig aangekleed VIP-paviljoen waar u samen met andere oud-leden kunt genieten van het spektakel van de Varsity. Waar u onder het genot van drank, hapjes en muziek de roeiers aan u voorbij ziet trekken. Een ontmoetingsplaats voor vriendschappen uit lang vervlogen tijden. Een noodzaak voor hen die de roeisport in hun hart dragen.

De oud-ledenborrel zal duren van 12.00u tot 17.30u zodat u zich allen kan laten horen tijdens het belangrijkste moment van de dag; de Race der Oude Vieren. Die zoals altijd om 17.00u van start gaat.

Verdere informatie is te vinden op www.varsity.nl, voor overige vragen kunt u contact opnemen met Charlie Zinken via vip@varsity.nl

In de hoop u allen te mogen verwelkomen op de 133ste Varsity,

Teken ik,

C.K.M. (Charlie) Zinken
Commissaris VIP
KNSRB Wedstrijdcommissie der 133ste 'Varsity'

Foto: Oscar Smit

Helden op het water

PRACHTIGE ODE AAN DE NEDERLANDSE ROEISPORT

LEO VAN DE RUIT en STEPHAN VANFLETEREN

**EXCLUSIEF AANBOD
VOOR VARSITY MAGAZINE**

ALLERLAATSTE EXEMPLAREN, nu aan € 30 ipv € 39,95, incl. verzending!

Bestel nu via de webshop van www.uitgeverijkannibaal.be met vermelding kortingscode VARSITY

168 pagina's, 33 x 29 cm, hardcover – Actie geldig zolang de voorraad strekt.

koninklijkebegeer voor kwalitatief hoogwaardige custom made medailles

Geen marathon zonder medaille

W : www.begeer.nl
E : info@begeer.nl
T : 0343-492210

URBAN PERCEPTION

Dat de Varsity niet de meest vrouwvriendelijke wedstrijd is, moge duidelijk zijn. Hoewel de wedstrijd voor het eerst werd verroeid in 1878, worden pas sinds het jaar 1976 vrouwen toegelaten. Maar ook toen dat eenmaal zover was, voelden de meesten zich nog niet direct aangetrokken deel te nemen.

zitter Peter van de Pol was: "Ik zie liever een eerstejaars Overnaedsche Vier winnen op de Varsity dan dat de vrouwen een blik op de EK behalen." Jammer genoeg voor de heer Van de Pol was het blik door de vrouwen al getrokken en was er daarmee een heuse revolutie in gang gezet. De vrouwen behaalden meer blikken dan de mannen en dus werden ze door de universiteit beloond met een gloednieuwe Empacher, waarin Bernelot Moens en compagnons een tijd later hun zilveren EK-blik trokken.

Ze blikt terug op haar tijd bij Argo als een mooie en succesvolle, maar uiteraard was het heel anders gelopen wanneer ze nu, anno 2016, in de bloei van haar leven was geweest. "Ja, dan had mijn acht misschien wel naar de Olympische Spelen gemogen. Dat had ik wel heel leuk gevonden."

— Wereldrecords —

Ondanks alle tradities in de roeiwereld, hebben technische hulpmiddelen de roeisport geprofessionaliseerd. Bernelot Moens is zeker te spreken over alle nieuwe snufjes. Bij Rijnland, haar huidige vereniging, traint ze altijd met hartslagmeter en tempoteller. Maar haar grootste hulpmiddel in de afgelopen jaren is vooral de ergometer. Wat de nachtmerrie voor veel roeiers is, is voor Bernelot Moens juist een verborgen talent. Vanaf het moment dat ze op de roeimachine was gestapt, keken haar leeftijdgenoten hun ogen uit.

"Ik was vroeger eigenlijk helemaal geen sportmens, ik had altijd zesjes voor gym en met balsporten was ik helemaal een kruk". Iets dat veel roeiers bekend voor zal komen. Gelukkig heeft ze in haar tijd bij Rijnland sinds 1999 revanche kunnen nemen. "Ik vroeg aan een paar dames hoe hard ik dan moest gaan op zo'n ding, maar toen ik dat vervolgens deed, voelde het voor mij als een soort light paddle", zegt ze lachend. Nadat ze

het nodige onderzoek had verricht op de website van leverancier Concept 2 en langs een paar wereldrecords voor veteranen was gescrolld, leek dat haar een haalbaar doel.

Dat bleek inderdaad het geval. Een paar jaar later heeft Bernelot Moens drie wereldrecords op de twee kilometer op haar naam staan. Een bijzonder knappe prestatie voor iemand die

twintig jaar geleden nog nooit een ergometer had gezien. Haar droom voor de toekomst is om nog een keer naar het Wereldkampioenschap Indoorroeien in Boston te gaan. "Ik denk dat als ik daar heen ga, dat ik dat wel win hoor. Als je ziet wat voor tijden de dames van mijn leeftijd daar roeien, dan stelt dat echt niets voor."

Op de vraag of ze nog een geheim heeft dat haar zo fit houdt, geeft ze nuchter antwoord: "Mijn geheim is denk ik dat ik mijn hele leven al veel bewogen heb. Ik heb stilzitten altijd weten te voorkomen, gewoon op de fiets naar het werk." •

Mies Bernelot Moens (70) is een vrouw met de nodige roeierervaring. Als student roeide ze vanaf 1963 bij de Wageningse Studenten Roeivereniging Argo. Ze vertelt dat het toen nooit in haar op is gekomen om de strijd op het Amsterdam-Rijnkanaal van dichtbij te gaan bekijken. "Daar hadden we echt niets te zoeken hoor, nee, dan gaan die mannen alleen maar brassen", zegt ze grinnikend. "Het was altijd gewoon een dronken gedoe. Na de Varsity kwamen ze wel met hun gebraste jasjes aan en dan mochten wij ze weer naaien."

Duidelijke taal. De Varsity was een mannenwedstrijd waar bier en modder je om de oren vloog en waar je als dame niet thuis hoorde. Toch heeft Bernelot Moens de Varsity later wel eens bezocht. Toen haar dochter de roeiriem had opgepakt en de Varsity startte, kon ze niet achterblijven. Het was toen pas dat ze het beruchte spektakel van dichtbij aanschouwde.

— Europese Kampioenschappen —

Ondanks het feit dat er tegenwoordig op de Varsity vrouwen mogen roeien, blijft het een wedstrijd waar mannen flink de boventoon voeren. In Bernelot Moens haar tijd bij Argo was dit niet anders. Voordat ze aankwam in Wageningen hadden er al een paar vrouwenploegen van haar vereniging hard geroeid, maar in die tijd waren er geen Wereldkampioenschappen of olympische nummers voor vrouwen. Een Europees Kampioenschap, apart voor vrouwen, was er wel sinds enkele jaren en dat was dan ook het hoogst bereikbare doel.

Als eerstejaars zat ze in een acht die goed voer. In hun tweede seizoen bleken ze nog sneller te kunnen, dus stuurde de roeibond de ploeg naar Berlijn om internationale ervaring op te doen. Ze werden dat jaar nationaal kampioen en mochten daarom hun geluk beproeven op de EK in Duisburg. "Van de bond kregen we wat vale oranje shirtjes en de witte broekjes moesten we zelf kopen." De acht vol met tweedejaars moest in Duisburg direct de strijd aangaan met louter vlezige vrouwen uit het Oostblok, maar het resultaat loog er niet om: de jonge dames wisten een zilveren medaille mee naar Wageningen te nemen.

Het jaar daarop mocht Bernelot Moens met deze ploeg, weliswaar in een ietwat andere opstelling, nog een keer naar de EK. Ditmaal nam ze een bronzen plak mee naar huis. "Behalve naar Berlijn, zijn we ook uitgezonden naar Praag. Want op de Donau, zonder startvloten, daar leerde je vals starten." Ook een kunst.

— Buitengewoon lidmaatschap —

Ondanks het roeien bij en het uitkomen voor Argo op de EK waren de vrouwen geen lid van de vereniging. Ze mochten gebruik maken van de faciliteiten, kregen groene jasjes, maar stonden ingeschreven als buitengewoon lid. Zelfs na het behalen van meerdere successen werd het harde roeien van de vrouwen niet erkend. Dat er een blik was behaald op de EK was voor velen niet eens bekend. Een typerende uitspraak van toenmalig Argo-voor-

Als je ziet wat voor tijden de dames van mijn leeftijd daar roeien, dan stelt dat echt niets voor

interview Mies Bernelot Moens

“De Varsity, daar hadden we echt niets te zoeken hoor”

door Laila Youssifou en Kate Happee

Mies Bernelot Moens (tweede van links) samen met haar ploeg

Van links naar rechts: Willemijn de Jongh (stuurvrouw), Mies Bernelot Moens (slag), Joke Huisman, Guda Cornelése, Grada Tuitert, Andy Bosch, Anneco de Boer, Suncie Stoffels, Avellen Meinardi (boeg)

Babe in bordeauxrood

Weinig mensen in de roeiwereld zullen de iconische foto van Nereus-praeses Irene Wolfs bij de Varsity van 2002 niet kennen. Een prachtig afgetraind lijf, getooid met enkel een bordeauxrood lingerie-setje en een overwinningsskrans om haar nek, maakt zich al zingend op om te water te gaan als 'haar' Oude Vier winnend de streep over komt. Veertien jaar later kijkt zij met veel plezier terug op het evenement en de foto.

Het scheelt weinig of Wolfs was met een minder passende outfit op de dekschuit verschenen. Ze is de eerste vrouwelijke praeses die Nereus ooit gekend heeft en dat zorgt voor een dilemma. Hoewel Skadi de editie van een jaar eerder heeft gewonnen, is Nereus met Gerard van der Linden, Tijs Groot, Thomas Dirksmeier en Gijs Vermeulen lichtelijk favoriet. "Ik wist natuurlijk dat we zouden kunnen winnen en ik wist ook wel dat ik niet zoals alle mannen naakt zou

gaan zwemmen. Een dag van tevoren bedacht ik me toen eindelijk alles geregeld was dat ik eigenlijk nog een bordeauxrood setje moest aanschaffen. Ik heb alle winkels rond de Dam doorgelopen maar kon niets vinden. Blijkbaar is bordeauxrood een winterkleur want ze hadden het nergens. De andere opties waren de kleur van een concurrerende vereniging of iets dat veel te doorschijnend was. Gelukkig vond ik een kwartier voor sluitingstijd nog dit in de Bijenkorf. Achteraf was het zoeken naar het setje eigenlijk het meest stressvolle moment in de voorbereiding van die hele Varsity."

— Babe —

Ze kijkt luchtig terug op de pikante foto die de hele internationale roeiwereld over ging. "Toen verraste de aandacht me wel, maar ik dacht er verder niet bij na. Naar mate de tijd verstreek, nam de waarde van de foto toe. Al geldt dat na-

tuurlijk voor elke foto van elke vrouw", vertelt Wolfs lachend. De Nereïde schurkte eind vorige eeuw tegen de nationale top aan en roeide in 1999 met een Nereus-vier de Rotsee Regatta in Luzern, maar echt faam maakt ze pas met deze foto. "Ik heb het altijd grappig gevonden. Ik stond op de babes-pagina van NLroei en dat zag ik vooral als compliment. Ik heb nooit gedacht dat mensen er aanstoot aan zouden kunnen nemen."

— Gegrinnik —

Als ze vanaf 2008 in de paardenwereld gaat werken, gebeurt dat in eerste instantie ook niet. Het is een omgeving waar de Achterhoekse ook is opgegroeid. Voor de Nederlandse fokkerij-organisatie voor spring- en dressuurpaarden KWPN reist Wolfs de hele wereld over. In haar loopbaan komt de foto regelmatig terug. Meestal met een knipoog. "Overall waar ik ooit werkte, werd de foto wel een keer gevonden. Dat zorgde altijd wel voor vragen en gegrinnik. Nereus-coryfee Eric Wesdorp zei altijd dat 'ie hem in posterformaat in zijn sportschool voor de ergometer had hangen. Geen idee of dat ook zo is, maar de aandacht is leuk."

— 'Onfatsoenlijk' —

Niet iedereen kon de grap er van inzien. "Ik werd destijds regelmatig gevraagd om lezingen te geven. Maar op een gegeven moment werd ik apart genomen door een vrouwelijke organisator. Of ik wel wist dat ik halfnaakt op het internet stond? Ze vond dat onfatsoenlijk en onprofessioneel." Hierop besloot Wolfs toch actie te ondernemen. "Het is een behoorlijke mannenwereld dus ik vroeg me af of het inderdaad zo slim was om in een setje op een foto te staan. Dat kan een verkeerd signaal afgeven. Achteraf wellicht wat overdreven, maar het was een goedbedoelde waarschuwing."

— NLroei —

Ze benadert NLroei met de vraag of haar naam bij de foto verwijderd kan worden. Inmiddels is de foto in zijn geheel zelfs van de babes-pagina verdwenen en verschijnt 'ie ook niet meer als je googelt op Irene Wolfs en Varsity. "Geen idee wat ze hebben gedaan, maar het lijkt erop dat NLroei erin is geslaagd hem uit de krochten van het internet te halen", zegt Wolfs lachend. Ze vindt het eigenlijk wel jammer. Zelf heeft ze namelijk geen exemplaar.

— 650 euro —

Dat geldt ook voor het lingerie-setje. Eind 2005 wordt het bij een veiling voor het Nereus Coachfonds verkocht. NRC Handelsblad wijdt er zelfs een stukje aan, mede omdat Diederik Simon doet geloven dat hij zijn olympische medaille zou laten veilen. Het setje levert de kas uiteindelijk maar liefst 650 euro op. Over wie het heeft opgekocht doen verschillende verhalen de rondte. De aangewezen mannen ontkennen echter allen stuk voor stuk de koper te zijn. •

Irene Wolfs werkt tegenwoordig als headhunter bij Maes & Lunau Executive Search in Amsterdam, en heeft samen met haar partner twee kinderen.

Foto: Erwin Cardol

De kunst om vergeten te worden

Foto: Sibrand Treffers

De Varsity van 2001 werd er eentje om nooit te vergeten. De geruchtenmachine had al maanden gedraaid over de race met die ene huizenhoge favoriet: Thêta. Een wedstrijd op hoogspanning, die ook nog gevolgd moest worden vanaf het toeschouwersterrein. Nederland was in de greep van de MKZ-crisis en meefietsen was er daarom niet bij.

Na tien nagelbijtende minuten onder de luidsprekers, ging de winst niet naar de vieren van Lippits of Verberne of Vermeulen. Het was de jonge, tot de verbeelding sprekende ploeg van Skadi, die verrassend met de gouden blikken naar huis ging.

De blijdschap van een ieder met een Skadi-hart was bij deze ontknoping invoelbaar. En dus gingen veel, heel veel, telijke Rotterdamse mannen het koude water in. En één vrouw. En

uitgerekend zij is onderdeel geworden van ons collectief geheugen. Dat wil zeggen, niet direct zichzelf, maar wel haar schitterende billen met daartussen die uiterst subtiele Varsity-string. Rond en wit, strak van de kou, de Skadi-das over de schouder. Zelfs als compositie was het volmaakt.

Misschien was het een beetje voyeuristisch om zo vereeuwigd te worden, al klauterend op de kant. Maar ook kan men spreken van een beginnersfout. De roeivrouwen die regelmatig het Amsterdam-Rijnkanaal in moeten, weten dat je niet (nooit!) terug naar de kant zwemt. Je laat je in een bootje hijsen en bespaart jezelf zo dat ene moment met dat hoog opgezwaaide been. Feliciteren kun je leren.

Hoe het ook tot stand kwam, deze smaakvolle, haast iconische foto was aanleiding voor Varsity

Magazine om na vijftien jaar weer eens contact te zoeken. En uw reporter zag in deze taak de puzzelstukjes van zijn leven op z'n plaats vallen. Hier had ik al die jaren voor getraind.

Het meisje in kwestie, laten we haar 'Joyce' noemen, wilde niets van ons weten. E-mails, sms'jes, appjes, een vliegtuig met sleepreclame; Joyce reageerde helemaal nergens op. Zelfs een keur aan Skadi-coryfeeën, die door de Club van Broekhuizen werden ingezet om de situatie vlot te trekken, ving bot. Joyce wilde er nooit meer over praten.

En dat gold voor meer Rotterdammers. In anonimiteit wilde een enkele Skadinees uit haar periode wel iets loslaten. "Ik heb haar vele jaren meegemaakt. Ze heeft geroeid, gecoacht en bestuur gedaan. En toch typisch zo iemand om meteen weer te vergeten. Ik was haar, denk ik, al vergeten toen ze nog dagelijks op Skadi rondliep. Je zou iemand van haar ploeg kunnen bellen, maar die zijn haar ongetwijfeld ook al lang vergeten." Deze Skadinees had bovendien andere dingen aan z'n hoofd. "Waarom schrijven jullie in dat blaadje niet vaker over Erik Peekel? Als je me de volgende keer niet over Erik Peekel belt, hoef je überhaupt niet te bellen."

Joyce is dus iemand om snel te vergeten. En daar heeft ze na die Varsity van 2001 zelf ook hard aan gewerkt. Na afronding van haar studie is ze direct ondergedoken in financiële functies bij een semi-overheid. Een beproefd recept, dat ook wel de 'route van de groene pakken' wordt genoemd. Het zijn van die functies waar de term 'spookambtenaar' nogal eens valt. Ze veranderde bovendien haar achternaam, kreeg een kind en dacht de totale anonimiteit in te duiken door, onder de rook van Leiden, op een VINEX-locatie te gaan wonen. Buurtbewoners vertellen ons dat ze op zwoele zomeravonden graag even naar de Kaag vaart in haar eigen sloepje. De maaltijdsalade op schoot. Echtgenoot Robert aan het roer. Je moet er wat voor over hebben.

Zo komen we met Joyce aan bij een courant thema. Vergeten worden is namelijk het recht om niet (voortdurend of periodiek) gestigmatiseerd te worden op basis van een specifieke actie uit het verleden. En ook aan de Club van Broekhuizen is deze ontwikkeling niet voorbij gegaan.

Heeft u zelf dus ook iets uit uw verleden waaraan u liever niet meer herinnerd wilt worden? Stuur dan een kort bericht naar redactie@varsitymagazine.nl en wij zullen uw aanvraag zorgvuldig in behandeling nemen. Brief met foto = antwoord.

Er rest ons verder niets dan aan de wens van Joyce gehoor te geven. Het is juridisch gezien natuurlijk maar zeer de vraag of het recht om vergeten te worden ook strekt tot delen van je anatomie, maar die haarkloverij laten wij aan anderen over.

Joyce, we zullen je met liefde vergeten, maar een stukje van jou zal voor altijd bij ons zijn. •

Gehele dag **live** vanaf de waterkant.

Talkshow om **13:30** tijdens de scheepvaartpauze.
Op het grote scherm langs de kant.

Voor de thuisblijvers op youtube.com/sjaaknout

Stills van Varsity dvd uit 2006 uit de race der Oude Vieren van 1973. Het enige jaartal dat Asopos de Vliet meedeelde aan het hoofdnummer en als zesde eindigde.

Asopos de Vliet immuun voor Varsitykoorts

door Eveline Wouters

Wanneer de winter ten einde loopt en de lente komt opzetten, loopt de Varsitykoorts in Nederland weer hoog op. Per vereniging worden de vier sterkste mannen op handen gedragen: de vieze was wordt gedaan, ze worden gevoed met biefstukken of de vier-met wordt gewassen met jonge jenever. Dit alles om de mannen zo goed mogelijk voor te bereiden op het hoofdnummer: de 'Race der Oude Vieren'.

— Varsityresistentie —

Hoewel er doorgaans geen medicijn bestaat tegen Varsitykoorts, blijkt een enkele vereniging resistent te zijn voor de ziekte. De Algemene Leidse Studenten Roeivereniging Asopos de Vliet heeft na hun eerste deelname in 1973 een immuniteit opgebouwd en zal ook dit jaar niet aan de start verschijnen bij het hoofdnummer. Toch bestaat de kans dat ook de Leiderdorpse vereniging uiteindelijk zal bezwijken. Praeses Hidde van der Horst verwacht dat binnen vijf of tien jaar een boot van zijn vereniging zal strijden om het gouden blik.

De Varsity stelde in 1973 haar inschrijvingen open voor niet-corporale verenigingen. In dat jaar waagden drie niet-corporale verenigingen zich aan het hoofdnummer, waar ze – op zijn zachtst gezegd – niet gastvrij werden ontvangen door de andere verenigingen. Asopos eindigde toen als zesde in de finale.

Dit eerste optreden werd ook meteen het laatste. Het jaar erop besloot Asopos af te zien van een inschrijving. De wedstrijd viel buiten het wedstrijdseizoen en paste slecht in het trainingsprogramma. Daarom besloot de vereniging hun vier beste roeiers – in die tijd had Asopos een succesvolle vier-zonder die een uitzending naar de EK had verdiend – de 3000 meter in een vier-met te besparen. Overigens waren de Leidenaren wel in andere velden te vinden.

In de jaren daarna behield Asopos de Vliet de sceptische houding, totdat in 1977 praeses Peter Jurgens een duidelijk statement naar buiten bracht in de Leidsche Courant. Asopos zou zich dat jaar volledig onthouden van deelname aan de studentenwedstrijd. Als reden gaf Jurgens dat 'Asopos steeds slecht roeide op de Varsity, want het was nog te vroeg in het seizoen voor tempotraining.' Daarnaast was hij van mening dat het water ongeschikt

De Varsity is een kunstmatig in stand gehouden roeitraditie

was en beviel de sfeer die om de wedstrijd hing de Leidenaren niet goed. Dit statement veranderde niet in de jaren daarna; Asopos beschouwde de Varsity als een 'kunstmatige in stand gehouden roeitraditie' en bereidde zich liever voor op de bosbaanwedstrijden die later in het seizoen plaatsvonden.

— Prestatiedruk —

Anno 2016 ontbreekt de vereniging nog altijd tijdens het hoofdnummer, hoewel een boycot niet meer aan de orde is. Asopos de Vliet heeft er zeker oren naar om de Oude Vier te starten, maar is er nog steeds niet aan toe gekomen. Regelmatig zijn er ideeën over formaties geweest, maar het niveau werd steeds niet hoog genoeg geacht. En dit terwijl langzamerhand zich toch steeds meer toproeiers ontwikkelden. Denk aan Boudewijn Röell, maar ook aan lichte mannen als Dion van Schie en Ward van Zeijl. Ook de aanwas van talent zou geen probleem moeten zijn. De vereniging legt elk jaar kwalitatief redelijk goede eerstejaars achten op het water.

Maar een rol als die van een vereniging als Euros zien ze bij Asopos niet zitten. Van der Horst: "Als wij een Oude Vier op het water leggen, dan willen we het nummer starten om in de finale te staan. Niet zozeer om te winnen, maar we zullen hem niet starten om het starten. We moeten daadwerkelijk meedoen in het veld."

Wanneer een vereniging jarenlang besluit niet mee te doen en op een bepaald moment wél zijn gezicht laat zien, brengt dit een bepaalde prestatiedruk met zich mee. Er valt iets te verliezen. Asopos wacht daarom het juiste moment af voor het presenteren van een Oude Vier. Ook 43 jaar na het eerste optreden is dat nog niet aan de orde. •

Interview Anne Schellekens

Vertrouwenspersoon in vrouwen acht

tekst door Bas Burggraaf
beeld door Merijn Soeters

Anne Schellekens (29) stuurde de nationale vrouwen acht naar brons op de Olympische Spelen in Londen. Samen met Roline Repelaer van Driel zorgde zij daarmee voor het novum van dubbel vrouwelijk olympisch eremetaal voor Triton. Nu ze afstand heeft genomen van het roeien doet ze verslag van haar ervaringen.

Toen de geboren Rotterdamse in 2004 de havenstad verruilde voor Utrecht, was ze niet voornemens actief te worden in het studentenleven. "Maar Triton maakte wel indruk tijdens de introductieperiode, omdat de mensen daar fanatiek met de sport omgingen. Op de middelbare school had iemand al eens tegen mij gezegd dat ik stuurvrouw bij De Maas moest worden. Maar ik dacht: als ik ga roeien, ga ik zeker geen stuurvrouw worden. Want dan sport je niet."

Al snel leerde ze echter dat vanwege een gebrek aan lengte en massa een succesvolle toekomst als roeister niet voor haar was weggelegd. Ze besloot het advies van haar coaches op te volgen. "Ik ben gaan mee selecteren als stuur voor de wedstrijdselectie. Ik vond dat spelletje van sturen heel leuk, net als het fanatisme en de dynamiek van een wedstrijd-ploeg." Als Schellekens iets doet, wil ze het ook goed doen. Ze miste daarom ook nooit een training. "Ik heb bewust voor eerstejaars licht gekozen en niet voor een ouderejaars ploeg, vanuit de gedachte dat ik bij een eerstejaars ploeg het meest kon leren. Dat is een goede keuze geweest. We waren ook vrij succesvol; zo hebben we in dat jaar op de Holland Beker gewonnen."

— Internationaal debuut —

In 2006 werd de nog onervaren stuurvrouw geselecteerd voor de Head of the Charles in Boston, in het kader van het Minervaproject van de KNSRB. "Ik koos voor de vrouwenboot, omdat ik daarmee mijn kansen voor een toekomst in het internationale roeien vergrootte." Schellekens heeft naar eigen zeggen veel geleerd van de coach Niels van den Bovenkamp. Laatstgenoemde had al internationale stuurervaring en zou het jaar erop wederom de Holland Acht sturen. Als bestuurslid van Triton heeft Schellekens in de periode daarna veel mensen in de roeiwereld leren kennen. "Sturen is subjectief, de mensen die er toe doen moeten je kennen en een goed gevoel bij je hebben." Haar netwerk stelde haar in staat om in 2008 opnieuw op de Head of the Charles uit te komen. Dit keer ging ze met een ploeg die bestond uit de helft van de zilveren Peking-acht, aangevuld met de zilveren vrouwen vier van het WK onder 23.

— Vaste plek in damesacht —

Eind mei 2009 werd de kiem gelegd waaruit haar jarenlange betrokkenheid bij de vrou-

wen acht ontsprong. De bond besloot een acht samen te stellen voor internationale wedstrijden. Vanwege ziekte van coach Susannah Chayes nam René Mijnders de honneurs voor de selectie waar. Voor het benaderen van een stuurvrouw, vroeg hij advies aan developmentcoach Coen Eggenkamp. En die kende nog wel een geschikte kandidaat vanuit het Boston-project van een half jaar eerder. Toen Schellekens op een goede middag haar voicemail afliesterde, bereikte

Als ik ga roeien, ga ik zeker geen stuurvrouw worden. Want dan sport je niet.

haar de vraag of ze de volgende ochtend de vrouwen acht op de Bosbaan wilde sturen. Ze annuleerde onmiddellijk al haar afspraken, zonder zich te beseffen dat deze actie haar ruim drie jaar later een bronzen medaille op zou leveren.

Een echte selectie voor de stuurpositie vond eigenlijk nooit meer plaats. De ploeg werkte wel een tijd met een embedded scientist, maar de betrokkenheid van deze wetenschapper was vooral gericht het verbeteren van de stuurkunsten van Schellekens. "Je zou zoiets ook in de selectie van de stuur kunnen gebruiken. Ik zou dat ook wel nuttig vinden, want het selecteren gaat nu nog vooral op basis van subjectieve criteria."

— 'Servant leadership' —

De nieuwe rekrut positioneerde zich als vertrouwenspersoon binnen de ploeg. Haar visie is dan ook dat de stuur dienstbaar is aan de ploeg: 'servant leadership' in het kwadraat. "Ik probeer altijd te weten wat iedereen in de boot denkt, voelt en van plan is. En niet alleen op roeitechnisch gebied. Je moet dus ook voorzichtig zijn met wat je tegen

de coach zegt. Tegelijkertijd hoorde ik soms dingen van de coach die niet voor de oren van de ploeg waren bestemd. Na Londen was ik daar ook helemaal klaar mee. Ik had geen zin meer om op te zoek te gaan naar wat iedereen vond en wilde."

"Zelf legde ik mijn twijfels niet altijd bij de roeisters neer. Als stuurvrouw moet je vooral een stabiele factor zijn waar de roeiers van op aan kunnen. Als je zelf heel erg je zwaktes laat zien, maak je jezelf kwetsbaar; vertrouwen in de stuur is eigenlijk het enige

dat er echt toe doet. Maar ik vroeg wel altijd naar feedback van de roeisters, omdat ik beter wilde worden. En ik was er ook open in als ik een wedstrijd niet goed had gestuurd. Alhoewel ik die openheid wel doseerde; je kunt niet altijd je onzekerheid tonen."

Achteraf vraagt ze zich wel eens af of ze met haar instelling niet een deel van de groepsdynamiek heeft weggenomen. "Het lag niet in mijn aard om het eens te laten knallen.

Nu in mijn werkende leven zie ik daar de waarde wel van in." Tegelijkertijd heeft ze van de ploeg de bevestiging gekregen dat het wel hielp om de roeiers een doel voor ogen te houden. Haar functie als intermediair werd daarmee onderdeel van de kracht van de ploeg. "Voor een andere ploeg had dat misschien niet gewerkt. Er bestaat geen handboek voor de stuur."

Vlak voor de Olympische Spelen kreeg Schellekens het gevoel dat de rek eruit was. "Hoe langer je bij een ploeg bent, hoe moeilijker het is om de chemie te behouden." De krachtmeting met de rest van het veld kwam dan ook precies op tijd. "Ik denk dat we drie maanden later niet hetzelfde resultaat hadden kunnen behalen."

— Invloed op succes —

Ondanks het feit dat de stuurvrouw veel heeft gefietst en gelopen om op gewicht te geraken, heeft ze geen moment de illusie gehad zelf topsport te bedrijven. "Het succes is niet van mij afhankelijk geweest, maar ik heb daarop wel mijn invloed gehad. Als ik het gevoel had gehad dat ik niet had bijgedragen aan het behalen van die bronzen medaille, had ik die ook niet in ontvangst genomen. Uiteindelijk heeft het succes meer te maken met de kwaliteit van de roeisters. Waarschijnlijk zou de ploeg met een andere stuur even hard gevaren hebben, of misschien zelfs wel harder. Maar ik ben ook een langere periode onderdeel van die ploeg geweest. En de roeisters vinden dat mijn bijdrage ook zijn waarde heeft gehad." •

Interview Diederik de Boorder

Een reis van haaai via apa kabar, adios en ni hao naar houdoe

door Luitzen de Boer

Het Nederlandse roeien buiten de Randstad blijven velen toch als een soort ontwikkelingswerk zien. Het Varsity Magazine doet daar vrolijk aan mee door regelmatig denigrerende stukjes te schrijven over verenigingen in het zuiden, noorden of oosten die 'ook dit jaar weer de Varsity zullen gaan winnen' (met een twee-dejaars beginnelingen vier).

In vrijwel alle landen van Europa wordt het zuiden van het land gezien als corrupt, lui en incompetent. Maar zijn die verschillen binnen ons kleine landje wel zo groot? En is Nederland nou wel zo geweldig? We spreken met een man die als echte Amsterdammer in het zuiden is terecht gekomen om daar te coachen. Weliswaar met een enorme omweg.

— Assistent —

"Ik begon in 1989 met roeien bij Skøll, maar ik kon er geen bal van. Daarna ben ik het coachen ingerold. Ik coachte met allerlei mensen die nu ook nog steeds professioneel coachen zoals bijvoorbeeld Steffen de Vries en Rob Robbers. Destijds was er nog een

onvoorwaardelijke studiefinanciering. Dat maakte dat ik als gesjeeste student alle dagen op de Bosbaan kon rondhangen en heel veel coachen en leren. In 1994 werd ik door Kris Korzeniowski (de toenmalige Pools/Amerikaanse bondscoach) gevraagd om zijn assistent te worden voor de lichte mannen. De lichte vier haalde toen niet Atlanta maar ik coachte de lichte acht bij het WK."

— Coach Universalis —

"Daarna werd ik gevraagd om bondscoach van Indonesië te worden in de voorbereiding op de Asian Games. Dit was een prachtige tijd en een eerste kennismaking met dat land. Meteen na de wedstrijden zat ik al weer in het vliegtuig naar Zuid-Amerika. Daar heb

Beeld door Merlijn Soeters

ik nog een jaar de Guatemalteken proberen te leren roeien maar dat was wel echt development in de ruime zin van het woord. Kris (Korzeniowski, red.) belde me vloekend op dat ik mijn talent aan het vergoien was en terug naar Nederland moest komen. Maar hier werd de reislust en de pioniersgeest wel geboren."

"Wat een verschil in mensen ook. Van de heel introverte Indonesiërs naar de enorme macho Zuid-Amerikanen. Maar het grootste contrast was China. Na de Spelen van 2004, waar ik als assistent-coach van Mijnders de vrouwen acht coachte, ging ik met mijn vrouw (oud toproeierster Aukje Zuidema) naar Henan in China. Kleine anekdote: ik vroeg Aukje in 2004 bijna elke dag ten huwelijk, maar zij zei dat ze dat pas wilde als ik zou stoppen met coachen. Na de Spelen vroeg ze mij ten huwelijk toen ik dus gestopt was. Maar even later kwam het aanbod uit China, en dit was een te mooi avontuur, en daar gingen we weer."

— Totale gehoorzaamheid —

"Het roeien in China was ongelooflijk. Echt kei-keihard trainen. Dom trainen dat wel. De eerste training begon standaard om 04.00u (het is dat ik meerdere getuigen heb anders denk ik niet dat iemand het zou geloven) en dan nog twee trainingen. En dat zeven dagen per week, zonder rustdag. De Chinese vrouwen waren vierde geworden na Nederland, dat brons won. Het roeien was technisch alleen van een abominabel niveau. Ik dacht, als ik ze nu een beetje beter leer roeien en een normaal trainingsschema geef, wordt het een groot succes. Maar het was echt een bizar systeem waar alle atleten als een soort robots ingeduwd werden. Er werd door coaches fysiek geslagen en geduwd. Er werd totale gehoorzaamheid geëist. Door het veel te harde trainen waren er ontzettend veel blessures en overtraindheid. Alles moest wijken voor goud. Alleen een eerste plaats was goed genoeg. Daar verdienden de coaches en bobo's ook heel veel geld mee. De roeiers zelf niet."

"Uiteindelijk heb ik niets klaar gekregen. Ze weigerden te geloven dat de Nederlandse ploeg waar ze van hadden verloren veel minder trainde dan zij. De enige oplossing die er voor alles was, was nog harder trainen. Ik had continue conflicten over de trainingsschema's. Na een jaar kwam ik, totaal op en gesloopt, terug. In 2006 was ik weer bondscoach van Indonesië en toen wonnen we op de Asian Games van China, dat was echt top."

— De goeroe van Oeroeg —

"Na een tijd in Nederland gingen we in 2011 weer naar Indonesië. Met een tweeling van één jaar oud woonden we op een echte oude theeplantage. Dit was huize Bosscha vlak boven Bandung waar Hella Haasse ook haar boek 'De heren van de thee' schreef. In Indonesië hebben ze veel respect. Je blijft een Bule Bule (blanke), maar ze willen graag van je leren. Ze zien je toch als een soort goeroe. Wij hebben ons hart aan Indonesië verpand. Aukje kon na drie maanden taallessen (samen in het klasje met de Nederlandse ambassadeur) vloeiend Bahasa. Ik heb niet zo'n enorm taalgevoel maar kan wel prima coachen in het Bahasa (maar aan die woordenschat heb je niet zoveel in het gewone leven. Woorden als inpik en doorhaal zijn niet per se nuttig in een winkel). Het reizen en avontuur is in ons bloed gaan zitten. Na de Slotwedstrijden gaan we met de familie voor 2-3 maanden weer naar Indonesië om oost-Java voor te bereiden op de kampioenschappen. Overal in Indonesië zijn nu oude roeiers van mij coach geworden en die bellen mij dan voor hulp."

— Development —

"In Nederland heb ik mij vooral bezig gehouden met development. Ik was in 1999 de eerste development-coach ooit. Dat woord bestond toen nog niet eens. Ik reed met mijn autootje Nederland door langs alle clubs. Gewoon kijken wat er roeit en helpen waar

je kan om de talenten verder te krijgen. Ik geloof echt in de kracht van de clubs. Korzeniowski zei ook altijd: "The clubs are the most important in developing new talent."

"Als Skøll zo labbekakkerig blijft roeien, stuur ik mijn kinderen naar Nereus"

Just give them a clear objective and they will perform." Daarom begonnen we met het development klasment met mooie uitzendingen voor de winnaars. Op veel clubs is zoveel coachtalent en passie (en ook geld). Als we dat goed kanaliseren kunnen we zo ver komen. Wij hebben bovengemiddeld slimme roeiers met ongelooflijk goede lichamen. Daar zouden we denk ik nog veel meer uit moeten kunnen halen."

— Nereus versus Skøll —

"Het is alleen moeilijk voor clubs om consistent goed te presteren. Clubs die een aantal jaar dramatisch presteerden zijn nu opeens over de hele breedte weer goed (bijvoorbeeld Laga) en vice versa (Skøll bijvoorbeeld helaas). We zouden veel meer van elkaar moeten willen leren, om te kijken hoe anderen het goed doen. Goed, de ene club heeft het makkelijker dan de andere. Nereus heeft de naam om alleen maar met jeugdroeiers goed te scoren (toen ik bondscoach junioren was wilde 80% van die kinderen daarna naar Nereus. Het was net of ik de voorchoolse opvang van Nereus runde). Maar Nereus gaat daar ook heel goed mee om. Ik ben een echte Skøllie. Aukje en ik hebben allebei een skiffje met onze naam in de loods liggen (boven elkaar). Maar als Skøll zo labbekakkerig blijft roeien, stuur ik mijn kinderen later naar Nereus."

— Absolute toewijding —

"Topsport is compromissloos en topcoachen is dat ook. Na de spelen van 2012 heb ik een heel goed gesprek gehad met Joop Alberda, die absolute toewijding eiste. Ik heb nu vier kinderen en een eigen bedrijf en ik geef les (high performance coaching) op de Hogeschool Rotterdam. Ik kan en wil die totale overgave nu niet opbrengen. Passie is ook iets heel gevaarlijks, zeker als je een jong gezin hebt. Maar dat zullen velen wel herkennen. Ik ben nu twee dagen in de week op Thêta waar ik onder andere Lisa Scheenaard en Marloes Oldenburg mag begeleiden. Ik vind dat echt een eer. Het blijft geweldig om jonge gepassioneerde mensen te mogen begeleiden in het najagen van hun droom. Maar dat dit nu even niet 24/7 hoeft, is ook wel heel lekker. En wie weet wat de toekomst weer voor (buitenlandse) avonturen zal brengen."*

Het hoofdnummer, maar dan anders

tekst door Bob Meijer
beeld door Sybrand Treffers

Een borrelavond in maart op de sociëteit aan de Jan Vroegopsingel 6 te Amsterdam. Het is druk, bovenop de bar staat voorzitter Jaap Stokking zijn verhaal te doen. Na zijn laatste zin volgt er een 'Skøll wint de Varsity!', waarop er door de zaal wat luf wordt gereageerd. De hoop is aanwezig, maar het geloof niet.

Tien jaar geleden toen Sjoerd Elferink als voorzitter op de bar stond, was dit geloof er wel. "Voor de Varsity in 2006 hadden wij een goede Oude Vier en dat voelde de hele vereniging. Om de kroegjool te waarborgen zou bijna ieder lid als individu of met zijn of haar ploeg een fust doneren. Uiteindelijk werden we derde, wat ondanks het niet winnen alsnog een prachtig resultaat was."

— Bloemenzee —

Het hoogtepunt voor Elferink en de rest van Skøll vond echter vlak daarvoor plaats. In het voor het eerst uitgegescreven vrouwelijke hoofdnummer, de vier-zonder, schoven Fleur Rövekamp, Nienke Hommes, Nienke Dekkers en Annemiek de Haan na twee kilometer als eerste over de streep. Elferink kan het zich nog goed herinneren: "Ja, ik zag de wedstrijd vanaf de spoorbrug. Wij stonden hier met duizend rode en witte rozen die we zouden uitstrooien zodra onze dames over de finish kwamen. Zwemmend naar de dames toe zagen we niet zo snel gebeuren, dus leek ons dit een leuk en origineel alternatief." Ook voor slagroeier Annemiek de Haan was het een memorabel moment. "Ik weet niet heel veel meer van de wedstrijd. Het was in die tijd voor ons gewoon instappen en die wedstrijd winnen. Niet meer, niet minder, maar die bloemenzee maakte het toch wel bijzonder."

— Geschiedenis schrijven —

Bijzonder was het ook voor Jenny van Dobben de Bruijn, roeister in de boot van het als tweede geëindigde Njord. "Bij Njord leefde de Varsity heel erg en zo vond ik het ook een heuse eer om als eerstejaars dame voor de Oude Vier te mogen koken. Naarmate ik ouder werd, begon het steeds meer te kriebelen. De vereniging snakte naar een overwinning en ik was als vrouw dan ook heel blij toen ik hoorde over het hoofdnummer bij de vrouwen. Eindelijk kon ik iets betekenen, ik kon de Varsity winnen!" Aan de wil ontbrak het niet bij de vrouwen uit Leiden,

maar ze waren niet goed genoeg. "Op voorhand wisten wij ook wel dat het bijna onmogelijk zou zijn om Skøll van de overwinning af te houden met al die kwaliteit aan boord, maar toch was het heel speciaal om tegen hen in die setting te racen. Het jaar daarna zou een overwinning wellicht wel mogelijk zijn."

— Geen revanche —

Dit was echter niet het geval. Met slechts drie inschrijvingen was er niet genoeg animo om het nummer door te laten gaan en dus werd er niet gevaren. Jammer, vindt Christine Eggenkamp-Vink, oud roeister van Nereus en groot voorstander van het vrouwennummer. "Vanuit mijn eigen achtergrond had ik veel met de Varsity en vond ik het een mooie wedstrijd. Toen ik hoorde van het idee om een hoofdnummer voor vrouwen in verenigingsboten te creëren, zodat je ook als ouderejaars dame kon deelnemen aan de wedstrijd, begon ik dan ook te glunderen." Helaas glunderde niet iedereen vanaf het begin. Nota bene haar zwager, toenmalig hoofdcoach

"Eindelijk kon ik iets betekenen, ik kon de Varsity winnen!"

vrouwen van die vereniging, Coen Eggenkamp, was duidelijk een tegenstander. "Er waren bij ons veel goede vrouwen, maar ik vond het plan maar niets. Vier-zonders op het Amsterdam-Rijnkanaal vond ik al dubieus en ik denk niet dat je hier een soort nieuwe traditie van kan maken. Daarvoor is de Varsity al te oud. Wij gaven de voorkeur aan het trainingskamp voor het NK Klein."

Volgens Eggenkamp-Vink is dit ook begrijpelijk. "Als je hoofddoel een uitzending is, is het belangrijk om de wedstrijden te starten die er toe doen. We zien ook bij de mannen dat dit vaak een probleem is. Het is niet gek dat mensen in die fase van het seizoen andere keuzes maken. Niet iedereen heeft evenveel met het roeien in een verenigingsploeg."

— Geen nieuwe traditie —

Dat laatste viel ook oud-Varsitywinnaar en wedstrijdleader Alexander Brinkerink in die tijd op: "In mijn tijd als wedstrijdleader mochten we naar mijn mening niet klagen over het aantal inschrijvingen. Wel waren we constant aan het zoeken hoe de Varsity een prominenter wedstrijd kon worden. Een van de dingen die daaruit kwam, was het organiseren van een vrouwennummer. Immers: hoe groter het aantal mogelijke deelnemers, hoe groter het aantal dat daadwerkelijk meedoet. Om ook echt de toppers naar de Varsity te trekken is er gekeken naar een nummer dat het meeste aansloot op de plannen van de bond. Vandaar de vier-zonder."

Het is volgens Alexander Brinkerink en zijn oud-ploeggenoot Sander van der Marck – beiden uit de winnende Oude Vier van Laga in 1997 – dan ook nooit de bedoeling geweest om een nieuwe traditie te creëren. "Een nieuwe traditie creëer je niet zomaar. Daar gaat eerst een tijd overheen en de Varsity is al zo oud dat het bijna onmogelijk is om nog zoiets te doen." Van Dobben de Bruijn is het daarmee eens. "We moeten vooral niet allemaal op gelijke hoogte getrokken worden omdat 'het moet'. Het duurt immers toch lang voordat een en ander wordt opgebouwd. Wellicht is het leuker om gewoon alleen iets voor vrouwen te hebben."

— Toekomstmuziek —

Op de vraag of er in de toekomst nog een vrouwennummer moet komen, antwoordt Eggenkamp-Vink van wel. "Het is belangrijk dat je een wedstrijd kunt starten wanneer je dat wilt. Als ouderejaarsdame is er op de Varsity weinig tot geen tegenstand. Wel denk ik dat het actief gepromoot moet worden als er weer een veld komt. Ook zou er een bepaalde prijs aan gekoppeld moeten worden." Voor Annemiek maakt het allemaal niet zoveel uit. "De Varsity heeft wel wat, maar laat die mannen maar lekker uitvechten wie met de gouden blikken aan de haal gaat. Dan trainen wij wel voor een echte wedstrijd zoals de Olympische Spelen." •

Naar huis

door Jesse van der Mijl

Het klassieke Hollandse landschap van grauwe luchten, gras en sloten trekt aan hem voorbij. Van boven zag het land er een uur geleden heel anders uit, een zee van lakens, strakgetrokken aan hun punten. Alles wat mensen maken is mooi van een afstand, dacht hij. De lelijkheid openbaart zich als je dichterbij gaat kijken.

En dan dat gezeik van al die goedkope quotes die ze van Facebook plukt en waarmee ze dan bij mij de psycholoog uit gaat lopen hangen. 'We moeten meer spelen', had ze gezegd. 'speelser zijn betekent dat je dingen doet vanuit het innerlijke kind', had ze gelezen. In het Engels dan. Ze is helemaal niet goed soms, dat mens, dacht ie.

Loyaliteit was ook een kwaliteit, had hij zichzelf wijsgemaakt. Schokschouderend had ze op Skype tussen haar gesnik door aan hem uit zittingen leggen dat het nooit meer zou gebeuren. 'We zijn hier om te leren', zei ze. En dat het een 'eenmalig iets' was geweest. Hij was gezwicht. Natuurlijk was hij gezwicht. Wat anders.

Een man nadert vanuit het gangpad en legt iets op het bovenbeen van elke reiziger. Ook bij hem. Hij pakt het op. Een ge-origamiëd reptiel. Iets tussen een hagedis en een krokodil, bij benadering. Met een briefje.

No beggar!!!!
from Syria.
My wife make for you. 4 kids.
Please help, no work.
Bless!!!!

Hij kijkt de man aan als hij op de terugweg door de coupé zijn collectieronde doet en

geeft hem twee euro voor het gevouwen reptiel. Zou zijn vrouw er ooit aan gedacht hebben om even een tennisleraar te neuken? Hij was uit het vliegtuig meteen een kroeg in Brooklyn ingedoken en had alles verteld. Patrick had niets gezegd, alleen geluisterd. Het was zo'n cliché geweest, had ie gezegd, dat ie het niet had kunnen geloven. Maar het was wel waar. Iedereen in het dorp wist het.

Plots voelt hij zich uit zijn stoel getrokken. De trein remt hard. De trein komt tot stilstand op een brug. "Dames en heren, er is aan de noodrem getrokken. Wij onderzoeken de aanleiding. Blijft u rustig zitten tot nader bericht", klinkt het uit de speaker. Hij denkt kort aan de Syriër en neemt zichzelf de denkreflex meteen kwalijk.

Dan hoort hij mannenstemmen die vanuit het achterste van de trein gezang produceren. Donkere, zware stemmen vullen de coupés met trillende lucht. Eerst zachtjes, het gezang zwelt langzaam aan, als een slavenkoor dat vanuit de verte langs de highway naar hem toe marcheert, hun kettingen als instrument tegen elkaar aan kletterend. Dan ziet hij dat de jongens de ramen van de stilstaande trein openen en lange witte doeken naar beneden draperen.

Hij klimt van zijn stoel en steekt zijn hoofd uit het raam, hij ziet het kanaal onder de brug. De zon glinstert op de kleine golfjes, een ganzenvlucht trekt voorbij. Hij ziet dat er honderden jongens en meisjes langs de kant staan. Ze hebben jasjes aan en stropdassen om en drinken.

Dan stormt het slavenkoor zijn coupé binnen. Voorop een dikke jongen, ook met stropdas en een wat viezig jasje, die schreeuwt: "Sorry burgers, sorry dagjesmensen, sorry toeristen, sorry mevrouwen met huilende kinderen, sorry dat wij u op deze dag des Heeren zo uit uw gevoeglijke treinreis storen. Onze stad wint vandaag de Varsity, dat ziet u daarrrr (hij wijst naar het kanaal) als u naar buiten kijkt. Maar het goede nieuws: als compensatie voor het ongemak is er... bierrrr" en hij voegt de daad bij het woord door een bejaarde vrouw een halve liter blik Duits supermarktpils onder de neus te douwen.

De studenten kruipen op de banken en drukken hun neuzen tegen de ramen, geschreeuw en gejoel afvarend op een septet boten dat op de brug komt afvaren.

"Lul", probeert een jongen op de bank voor hem. "Hé, lul. Bier?" Hij denkt even na. "Doe maar", zegt hij. "Ik hoef nog niet naar huis." •

Beeld door Merijn Soeters

Deelnemerskatern

Ook dit jaar presenteert Varsity Magazine een heus eigen deelnemerskatern waarin alle informatie van alle Oude Vierroeiers te vinden is. Sinds vorig jaar is dit geen droge tekst meer van lengte, gewicht en ergometerscore, maar kunt u ook de gezichten van de deelnemers aanschouwen. Zien die jongens van Laga er nu uit als winnaars of ogen ze flets? Welke boot heeft het knapste meisje op stuur? Ook de vrouwen kunnen alvast uitzoeken met wie ze na afloop of op de Kroegjool een gesprekje willen aanknopen. Dit jaar zullen we zelfs experimenteren met filmpjes. Wilt u weten of de boegroeier van Nereus het tempo wel kan bijbenen of hoe de onervaren tweedejaars roeier in de Oude Vier van Njord het houdt? Hou dan de Facebook-pagina van de Varsity (www.facebook.com/nationaleuniversiteitsroeiwedstrijdenvarsity) in de gaten.

Thijs Ijsbrandy (hoofd deelnemerskatern)
Coen Eggenkamp (hoofddirecteur Varsity Magazine)

Foto door Merijn Soeters

Nereus

Meindert:
Nelson heeft zijn zwemband al om?

Dieuwke Fetter - stuur
25 jaar
International Business Development
55 kg
160 cm
19 blikken
Henley

Nelson Ritsema - slag
21 jaar
Russisch
94 kg
181 cm
15 blikken
Jonge 8 Varsity
2k PR - 06:00

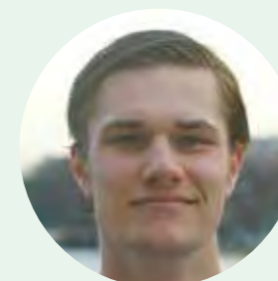

Robert Vivic - 3
27 jaar
Rechten
90 kg
190 cm
46 blikken
Nereus Lustrumwedstrijden
2k PR - 06:00

Mick Makker - 2
23 jaar
Rechten
88 kg
200 cm
15 blikken
Henley
2k PR - 06:02

Rogier:
Zou het levenslange contract van Simon bestand zijn tegen nog een nederlaag?

Jaap Scholten - Boeg
21 jaar
Geneeskunde
95 kg
198 cm
15 blikken
Henley
2k PR - 05:58

Bob:
Met Nelson heeft Nereus weer een slag met Amsterdamse branie

Skadi

Eline Berger - stuur
18 jaar
Economics & Business Economics
en Rechten
57 kg
163 cm
1 blik
SA4+ Novembervieren

Thijs van Luyk - slag
26 jaar
Bouwkunde
90 kg
190 cm
25 blikken
Erasmussprints
2k PR - 06:03

David Fox - 3
22 jaar
Economie en Bedrijfskunde
94 kg
198 cm
11 blikken
Varsity
2k PR - 05:59

Jasper Tissen - 2
23 jaar
Finance and Investments
90 kg
199 cm
21 blikken
SA2+
2k PR - 06:01

Philip van der Weijde - Boeg
22 jaar
Accounting and Financial
Management
75 kg
186 cm
25 blikken
Hollandia L01x
2k PR - 06:26

Meindert:
Thijs van Luyk,
vult u hier uw eigen
grap maar in

Rogier:
Pijnlijk voor
Thijs, zal je zien
dat het nu niet
lukt

Njord

Jessica van den Heuvel - stuur
25 jaar
Criminologie
52 kg
164 cm
16 blikken
Holland Beker EJD8+

Peter Gründer - slag
23 jaar
Fysiotherapie
89 kg
191 cm
14 blikken
Zilver Universiade 4-
2k PR - 06:06

Floris Röling - 3
24 jaar
Commerciële Economie
100 kg
202 cm
9 blikken
NK SA2x
2k PR - 05:58

Sjoerd de Vreeze - 2
19 jaar
Geneeskunde
106 kg
207 cm
0 blikken
40cm pannenkoek in 30
seconde opeten
2k PR - 06:10

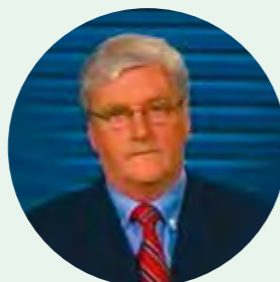
Wouter Gelling - Boeg
21 jaar
Natuurkunde
95 kg
196 cm
1 blik
ZRB B8+
2k PR - 06:11

Bob:
Zonder lichte pik
aan boord is het
in ieder geval de
zwaarste boot in
het veld

Laga

Tom Postma - stuur
22 jaar
Petroleum Engineering
55 kg
174 cm
14 blikken
DB8+ Martini

Laurent Wilkens - slag
23 jaar
Luchtvaart en Ruimtevaarttechniek
88 kg
192 cm
6 blikken
Temple Challenge Cup Henley
2k PR - 06:16

Louis Stolper - 3
20 jaar
Werktuigbouwkunde
93 kg
195 cm
2 blikken
Niet meer hoeven roeien met
Bart de Vos
2k PR - 06:11

Niek Moesker - 2
23 jaar
Civiele Techniek
98 kg
198 cm
6 blikken
O4+ Novembervieren
2k PR - 06:06

Amos Keijzer - Boeg
21 jaar
Luchtvaarttechnologie
97 kg
194 cm
8 blikken
SBWK Brons 2x
2k PR - 05:59

Bob:
Laga schijnt een
heel handig man-
netje op slag te
hebben

Meindert:
Laga gaat verrassen
(mijn vader heeft zijn
huis verkocht dus
dit is goed voor de
erfenis)

Proteus-Ereates

Vera Terlouw - stuur
23 jaar
Maritieme Techniek
53 kg
169 cm
14 blikken
1e Divisie 8+ Head of the River

Wim Hak - slag
23 jaar
Technische Natuurkunde
99 kg
201 cm
6 blikken
1e Divisie 8+ Head of the River
2k PR - 06:06

Maarten van Blokland - 3
25 jaar
Bouwkunde
96 kg
200 cm
29 blikken
1e Divisie 8+ Head of the
River
2k PR - 06:03

Steven Coevert - 2
20 jaar
Civiele Techniek
99 kg
200 cm
1 blik
O4+ Winterwedstrijden
2k PR - 06:03

Vincent Klaassens - Boeg
23 jaar
Werktuigbouwkunde
98 kg
201 cm
20 blikken
1e Divisie 8+ Head of the River
2k PR - 06:01

Rogier:
Wordt dit de
carrière redder
van Maarten van
Blokland?

Bob:
Proteus komt
individuele klasse
tekort.

Meindert:
Is Niels van
der Zwan nog
beschikbaar?

Orca

Anne Berends - stuur
26 jaar
Scheikunde
55 kg
170 cm
4 blikken
Jonghe Acht 2011
2k PR - 08:00

Daan Klomp - slag
21 jaar
HBO ICT
87 kg
191 cm
12 blikken
Zilver LSB2x
2k PR - 06:17

Henk Jan Schuit - 3
23 jaar
Geneeskunde
100 kg
199 cm
10 blikken
2k PR - 05:56

Jort Timmer - 2
26 jaar
Fysiotherapie
87 kg
195 cm
5 blikken
Universiade Brons
2k PR - 06:06

Djimmer Smits - Boeg
25 jaar
Computing Science
87 kg
193 cm
15 blikken
Universiade Brons
2k PR - 06:19

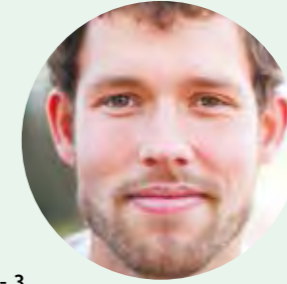
Rogier:
Daan heeft zijn motor afgelopen jaar met wat extra kilo's vergroot, maar het is de vraag of het chassis het trekt.

Meindert:
Misschien wel de beste ploeg uit Utrecht

Phocas

Harm-Jan Tuntler - stuur
20 jaar
Economie
54 kg
173 cm
1 blik
DB8+ NSRF 2014

Koen Metsemakers - slag
23 jaar
Tandheekunde
96 kg
195 cm
2k PR - 05:53

Arno te Brake - 3
23 jaar
ALO
85 kg
187 cm
3 blikken
2k PR - 06:17

Erwin Huzen - 2
24 jaar
Geografie, Planologie en Milieu
90 kg
190 cm
3 blikken
B8+ ARB 2012
2k PR - 06:10

Erik Dekker - Boeg
24 jaar
Biologie
75 kg
189 cm
8 blikken
NSK LSA1x 2015
2k PR - 06:18

Rogier:
Met de nieuwe hoofdcoach is Phocas aan de weg aan het timmeren

Bob:
Jammer dat Koen Metsemakers deze kar in zijn eentje moet trekken

Vidar

Menno van Eersel - stuur
21 jaar
Econometrie
55 kg
174 cm
1 blik
Eerstejaarsklassement 2015

Rikus van Groesen - slag
24 jaar
Finance
91 kg
195 cm
5 blikken
Brons Universiade 2015
2k PR - 06:07

Wouter Withagen - 3
24 jaar
Psychologie
88 kg
190 cm
14 blikken
NK <23 2- 2014
2k PR - 05:53

Wouter Borghs - 2
24 jaar
Finance
97 kg
194 cm
10 blikken
Brons Universiade 2015
2k PR - 05:52

Sjoerd Dijkstra - Boeg
26 jaar
Fiscaal Recht
95 kg
196 cm
14 blikken
Brons Universiade M2x 2014
2k PR - 05:59

Bob:
Vidar zegt al vier jaar dat ze in 2016 gaan winnen

Rogier:
Traint de vier op de Diederik of Susannah dag?

Gyas

Linde van Tilburg - stuur
24 jaar
Technische Bedrijfskunde
50 kg
164 cm
29 blikken
Köln Stadachter

Koen Luppens - slag
21 jaar
Industrial Engineering & Management
88 kg
202 cm
18 blikken
Varsity Jonghe 8+
2k PR - 06:14

Tim Pels Rijcken - 3
22 jaar
Economics & Business Economics
100 kg
207 cm
12 blikken
Heineken NOOC Openingstoernooi
2k PR - 06:03

Mart Adema - 2
21 jaar
Geneeskunde
87 kg
197 cm
13 blikken
Varsity Jonghe 8+
2k PR - 06:20

Luuk Adema - Boeg
19 jaar
Scheikundige Technologie
86 kg
196 cm
9 blikken
Coupe de la Jeunesse 1x
2k PR - 06:11

Bob:
Als Blink wordt uigeselecteerd is dit een gevaarlijke boot voor de 2e plek

Rogier:
Finaleplaats moet kunnen

Triton

Eliene Geschiere - stuur
24 jaar
International Tourism Management
53 kg
161 cm
3 blikken
Deelname Head of the Charles

Joost van Rietbergen - slag
21 jaar
Natuurwetenschap & Innovatiemanagement
70 kg
187 cm
14 blikken
EUG LM4-
2k PR - 06:25

Abel Bokdam - 3
21 jaar
Natuurwetenschap & Innovatiemanagement
70 kg
185 cm
15 blikken
EUG LM4-
2k PR - 06:23

Bas Thijssen - 2
22 jaar
Werktuigbouwkunde
88 kg
188 cm
1 blik
2k PR - 06:07

Max van Essen - Boeg
21 jaar
Geneeskunde
70 kg
186 cm
14 blikken
EUG LM4-
2k PR - 06:28

Meindert:
Coen heeft in ieder geval de middag vrij om weer lekker naar Terschelling te gaan

Rogier:
Op het nieuwe Merwedekanaal is alles op drie kilometer gericht

Argo

Kim uit de Bosch - stuur
20 jaar
Internationale ontwikkelingsstudies
51 kg
164 cm
6 blikken
EJLD Klassement 2015

Marten Johannes Breeuwer - Slag
22 jaar
Agrotechnologie
92 kg
196 cm
3 blikken
Knorrestein memorial regatta
2k PR - 06:15

Meindert:
Coach Nico dit ook?

Lars Kraak - 3
28 jaar
Biosystems Engineering
90 kg
198 cm
23 blikken
ARB 2014
2k PR - 06:15

Coen van Tilburg - 2
21 jaar
Internationaal land en waterbeheer
88 kg
192 cm
3 blikken
NSRF 2x
2k PR - 06:18

Bob:
Als vier weken voor de Varsity de ploeg nog niet bij ons bekend is, betekent dat voor de voorbereiding niet veel goeds

Kevin Hout - boeg
25 jaar
Aquaculture and marine resource management
88 kg
194 cm
17 blikken
Argo sprint 2+
2k PR - 06:16

Thêta

Marc Hummelink - stuur
28 jaar
Biomedische Technologie
49 kg
163 cm
50+ blikken
Bronsiade 8+
2k PR - 05:33

Arnout Hilhorst - slag
21 jaar
Werktuigbouwkunde
87 kg
200 cm
2 blikken
Penaltykampioen DEV Doorn
2k PR - 06:25

Christiaan Rosendaal - 3
24 jaar
Technische Bedrijfskunde
94 kg
199 cm
2 blikken
Herfstregatta
2k PR - 06:09

Johann Slabber - 2
21 jaar
Technische Bedrijfskunde
99 kg
197 cm
2 blikken
Herfstregatta
2k PR - 06:08

Rogier:
Na het succesverhaal van de Brabant Acht gegarandeerd finale

Sander de Graaf - Boeg
20 jaar
Werktuigbouwkunde
96 kg
206 cm
4 blikken
Bronsiade
2k PR - 05:57

Bob:
Met het scorend vermogen van de slag zit het wel goed

Euros

Melissa Roersma - stuur
22 jaar
Commerciële Economie
58 kg
174 cm
2 blikken
LN4+ NSRF

Jonas Riksen - slag
21 jaar
Technische Geneeskunde
90 kg
196 cm
2k PR - 06:16

Meindert:
Coach Nico dit ook?

Maarten Gijsbert Poirot - 3
20 jaar
Technische Geneeskunde
88 kg
195 cm
2k PR - 06:18

Daan Horenberg - 2
22 jaar
International Business Administration
99 kg
200 cm
2k PR - 05:59

Steven Hoogeveen - Boeg
21 jaar
Commerciële Economie
87 kg
194 cm
2k PR - 06:20

Bob:
Waarschijnlijk laat Euros zich inspireren door de uitslagen van de winterwedstrijden

Aegir

Florentine Hogenhuis - stuur
22 jaar
Farmacie
51 kg
163 cm
10 blikken
LEJ8+ ZRB

Koen Wesselink - slag
21 jaar
Psychologie
87 kg
191 cm
Tel kwijt
2k PR - 06:06

Egbert Offens - 3
24 jaar
Technische Bedrijfskunde
85 kg
194 cm
3 blikken
EJ8+ ARB
2k PR - 06:16

Niels Caesar - 2
21 jaar
Technische Bedrijfskunde
88 kg
190 cm
Bommen Boat Race 2015
2k PR - 06:14

Sijmen Stadius Muller - Boeg
20 jaar
Geneeskunde
90 kg
192 cm
Derde plek Judo basisschool
2k PR - 06:10

Rogier:
Ik heb hier lang over na
gedacht, maar ik weet
echt niet wat ik er over
moet zeggen.

Meindert:
Zelfs Menno van
Blitterswijk voelde
zich te goed voor
deze vier

Okeanos

Merel Kok - stuur
22 jaar
Gezondheidswetenschappen
52 kg
160 cm
5 blikken
NSRF N2+
2k PR - 08:00

Meindert:
Coach Nico dit
ook?

Bram Verhulst - slag
21 jaar
Geneeskunde
72 kg
185 cm
2 blikken
Westelijke LEJ8+
2k PR - 06:38

Emil Rijcken - 3
25 jaar
Business Analytics
96 kg
206 cm
1 blik
Westelijke Regatta B4+
2k PR - 06:19

Jeffrey Talboom - 2
21 jaar
Rechtsgeleerdheid
90 kg
195 cm
1 blik
Westelijke Regatta B4+
2k PR - 06:24

Boris Wolbink - Boeg
21 jaar
Bewegingswetenschappen
71 kg
195 cm
2 blikken
Westelijke LEJ8+
2k PR - 06:45

Rogier: Zullen we
het hier maar niet
over hebben?

Bob: De vier is nog
onbekend, maar
we hebben Ramon
Vogelzang vast
opgeschreven

*Kempen & Co is een
internationale zakenbank
met activiteiten op het gebied
van vermogensbeheer,
effectenbemiddeling
en corporate finance*

Werken bij Kempen & Co is topsport

Veel roeiers kiezen voor een uitdagende
baan bij Kempen na hun studententijd

Geïnteresseerd? www.kempen.nl

WHAT YOU IMAGINE, INGENIOUS PEOPLE CAN BUILD.

TRAINEESHIPS. FOR INGENIOUS PEOPLE.

"Ingenuity is crucial to turning any project into a success, also during your traineeship. You need to put theory into practice and come up with your own ideas as well. Challenging national and international projects, training and education will help you grow and develop every day." Ingenious technology students with a passion for hydraulic engineering visit vanoord.com/careers

Van Oord

Marine ingenuity